

גליון מס' 14
ניסן תשנ"ה
אפריל 1995

המחיר 9 ש"ח

כל הנפקות יוני - פרסום בכורה
נשים ובולאות

יודאיקה: מהחתם-סופר עד הריסון פורד
תערוכת-בולים ראשונה באריאל

מגזין הבולאים בישראל

על הפרק

בשער גליון זה של "שביל" מתנוססת הגליונית שהכינו המעצבים נעמי ומאיר אשל בנושא עיפוניים. סביבה מרחפים בולים של מדינות אחרות שבחרו בנושא עליו זה – להתרשמות ולהשוואה. פרטים נוספים בדון ימצא הקורא בעמודים 3-5, כמו גם מידע על יתר ההנפקות של ה-7 ביוני: המשוררים אנדה עמיר-פינקרפלד, לוי קיפניס ומרים ילין-שטקליס; כינוס "הפעלה" ה-15, יובל "ציס" ועריך נוסף לסידרת העופות עקב העלאת תעריף בפנים-הארץ. שימו לב, כי האיורים הם בבחינת תרשימים ראשוניים ועשויים לחול בהם שינויים מבחינת העיצוב, העריכים וכו'. אם יהיו כאלה – יפורסמו המוצרים המוגמרים בבוא-העת ב"שביל".

מה זאת קרתנות ישראלית?

לדעת, שבשעת 1992 ימלאו 75 שנים לסרט העברי, אך להתעלם מכך, שבשנת 1995 ימלאו 100 שנה לקולנוע העולמי.

העובדה, שאיש לא תיכנן בישראל הנפקה ואפילו לא חותמת-זיכרון, לאירוע ההיסטורי, שמדינות רבות בעולם מתכבדות לחגוג אותו, הוא סימן נוסף לפרובינציאליות, שמתמקדת

תוכן העניינים

2	על הפרק
3	הנפקות יוני
7	מהמתרחש בהתאחדות ובעמותות
10	יודאיקה
	פסי זרחן חסרים; חידושים
14	ושינויים בדואר-ישראל
16	בולי-טלפון
17	ביקור אצל בולאי מכסיקו
18	חותמות צה"ל
19	תערוכות בינלאומיות
20	הידיד האנטישמי של הרצל
21	הזייפן שהסגיר עצמו
22	נשים ובולאות
24	כרטיס-ביקור
25	בול ולענין
27	מכתבים למערכת
28	כל הנפקות חו"ל

מנוי שנתי:
45 ש"ח

מגזין הבולאים
בישראל

גליון מס' 14
אפריל 1995

מו"ל: התאחדות בולאי ישראל,
העורך: שלמה שמגר

רח' פינסקר 2 ת.ד. 4523 ת"א 61045

טלפון ופקס: 03-295547

הפקה: אורפז 2000, דרך בן-צבי 84 ת"א
טל. 03-6812180

התגיר, אבל סס שפיגל, האיש שהפיק יצירות מונומנטליות כמו "בחופי-הכרז", "הגשר על נהר קוואיי", "מלכת-אפריקה" ו"לורנס איש-ערב" – האם אינו ראוי להנצחה, לפחות בזכות שש שנות ישיבתו בארץ כחלוץ? ומה עם משהילה כצמן, שלימים התקרא מוריץ סטילר והיה האיש שגילה, ליווה וביים את גרטה גרבו?

יכולנו להאריך עד אין קץ את הרשימה המפוארת הכוללת במאים ויוצרים מיוזף פון-שטרנברג, מקס אופולס, אריך פון-שטרנהיים ועד אוטו ("אקסודוס") פרמינגר, קלוד ללוש וסם שפילברג, רומן פולנסקי ועוד ועוד. אך מה הטעם? בלאו סבורים אצלנו, שמה שהם ועמיתיהם עשו ועושים למען התרבות ולמען יוקרת היהדות, שווה פחות מיובל הכבאות. השירות הווטרינרי בארץ-הקודש... ש.ש.

מעוניין למכור:

בולים, ישראל מ-1963 וכל העולם

עם מעטפות יום ראשון,

מדליות זהב, שטרות, מטבעות

טל: יעקב אדרי 07-559725

לרציניים בלבד

אנדה עמיר - צחות לשון

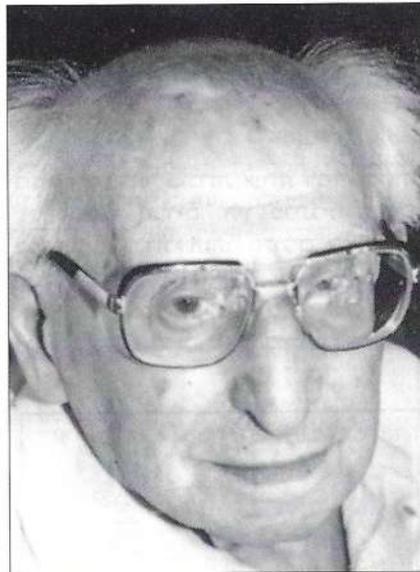

אנדה עמיר (פינקרפלד), ילידת גליציה (1902), פירסמה ספר שירים ראשון בפולנית, עלתה ארצה ב-1924 והיתה לאישה הראשונה שחיברה שירים לילדים קטנים. הקובץ הראשון של "ענן כביש" יצא ב-1933 בעריכת ביאליק והקובץ "שירי ילדים" זכה ב"פרס-ביאליק" ב-1938. לאחר-מכן הופיעו "לארץ-הילדים", "סחרחורת-פלא", "מדוע הספל הוא בקוע", "גד וגמד" "השפן הלבן", "נוצות זהב", "חרוזים עלזים", "שלום ילדים", "אני בראי", "כוכבים בדלי", "שנים-עשר אחים", "סודי עם אחי הגדול", "מנורת חנוכה", "משפט בני-היער". היא היטיבה להבין לנפש קוראיה-מעריציה הפעוטים ולהפיח רוח חיים בחפצים דוממים קרובים ללב הילדים – והכל מתוך חוש-הומור ודמיון פורה. היא היתה לא רק משוררת לירית מחוננת כי אם מחברת סיפורים ומחזות ומערכונים דרמטיים מעמיקים למבוגרים. בכותר-ביטוי אדיר העלתה לפני קוראיה דמויות של גיבורות תנ"כיות מזוויות בלתי-מוכרות ופירוש אישי למגניחהן כמו גם גיבורים טרגיים של דור-השואה. מעל לכל היתה משוררת, שגם בפרוזה לא נכנעה לשפת-ההמון כי אם ביטאה את השקפותיה ותחושותיה בצחות-לשון מופתית.

לוי קיפניס - "חש כמו ילד"

זמן קצר לפני שנפטר לוי קיפניס ב-1990 בשיבה טובה, הוא חש עצמו לדבריו, "כמו ילד". בזאת היתה גדולתו של חלוץ ספרות-הילדים העברית בארץ וזקן הסופרים הפעילים בישראל. חרף 96 שנותיו, הוא הבין לנפש הילדים והללו גמלו לו, דור אחרי דור, באהבה ונאמנות ליצירתו. מאז פירסם עוד ברוסיה הצארית, את שירו הראשון, הפיק למעלה משמונה מאות סיפורים, למעלה ממאה ספרים וכשש מאות שירים ופזמונים. מפעל-חיים כביר, שזיכה אותו בשנות ה-70 ב"פרס-יצובי", "פרס-למדן" ו"פרס-ישראל".

הוא עלה ארצה מאוקראינה ב-1913, למד ב"בצלאל", עבד במושבות הוותיקות, נסע להשתלם בגרמניה, חזר ארצה ב-1923 והיה מורה בסמינר לוינסקי עד 1956. הוא נמנה עם מייסדי תיאטרון לילדים וערך ספריות וכתבי-עת לילדים ואין תימה, שעל שמו נקרא

המרכז לספרות-ילדים, שהוקם ב-1982 ומעניק פרס על שמו. המשורר שהנחיל לנו שירים כה פופולריים כמו "סבא אליעזר", "אני פורים" "גינה ליי", "סלינו על כתפנו" – לא נס ליחו עד עצם היום הזה. אך לא לילדים בלבד כתב. שירו "אל ראש ההר" היה למעין "הימנון" מלהיב חלוצי-הישוב עוד בתקופת הטורקים. קיפניס היה מיווד עם ביאליק ושניאור וברנר ורבים אחרים מגדולי הסופרים היהודים, שהעריכוהו ועודדוהו מראשית צעדיו. הוא חידש

חידושים לשוניים בעברית והשכיל להתאים את כתיבתו לעולם המושגים המשתנה של קוראיו הצעירים במשך עשרות בשנים – אך תמיד ברוח חינוכית וציונית.

מרים ילן - הזדהות עם הטף

כלת "פרס-ישראל" ויקירת-ירושלים, מרים ילן-שטקליס, נפטרה בחיפה בגיל 84, החלה כותבת לילדים בהיותה בת 17 ועלתה ארצה מרוסיה בגיל 20. ילידת 1900, למדה ספרנות בפאריז ובארץ ניהלה שלושים שנה את המדור הסלאבי בספרייה הלאומית בירושלים. שיריה הפופולריים ביותר – "גינגיני", "מיכאל", "בובה זהבה" ו"בובה אלישבע" – הקפידה לשורה הראשונה של המשוררים האהובים על ילדי-הארץ. היא ידעה מאין-כמותה להזדהות עם בעיות הקטנים בלי להזדקק לשפת-תינוקות מלאכותית ומתנשאת. רבים משיריה הולחנו ואף תורגמו לשונות זרות. יצירתה כונסה בשלושה כרכים "שיר-הגדי", "בחלומי" ו"יש לי סוד". לדבריה, לא התכוונה מעולם לכתוב רק למען ילדים בלבד ולא ראתה מבחינת ביטוי רגשות הבדל בין פניה לבן 3 לבין פניה לבן 63. לא היו לה ילדים משלה ואפשר משום-כך מצאה בתיבתה פורקן לצורך בדרשיח עם בני כל הגילאים. "ברגע שלא אוכל עוד לכתוב, אהיה חשובה כמת", היתה אומרת וכך, בקולמוסה הפורה והקולח, הבטיחה לעצמה עד ערוב-ימיה את מעמדה הבכיר בספרות-הילדים העברית.

דואר הועבר בזנבות של עפיפונים

האמריקנית, השתמשו הדרומיים במדינת ווירג'יניה בעפיפונים על מנת להתקשר עם אוהדים שלהם מעבר לנהר פוטומק, במדינת מרילאנד ובאיזור המבוצר של וושינגטון הבירה. המכתבים שוזרו לתוך זנבות העפיפונים. כשהרוחות נשבו בכיוון הפוך, השתמשו בעפיפונים כדי לשגר מכתבית-שובה.

עפיפונים בבול אוסטרלי חדש

רויות לא הגובה שמשגיגים חשוב. אחרי שעפיפון ממריא מעל ל-70 מ' שוב אין רואים אותו בלאו הכי. בדרך-כלל מתמרנים בגובה של 30-50 מ'. חסידי-התחביב האווירי בארץ ובח"ל צופים בכליון עיניים לבולי העפיפונים מישראל, מספר לנו עדי שביט, וכבר נתקבלו עשרות רבות של הזמנות מאנשים בכל העולם המשלבים בולאות עם עפיפונים.

בתולדות-הדואר מוכרות צורות רבות ומשונות של העברת מסרים: היו מכתבים שנשלחו בבקבוקים, בכדורי-תותח חלולים, בפחיות ועל חיצים ומה עוד.

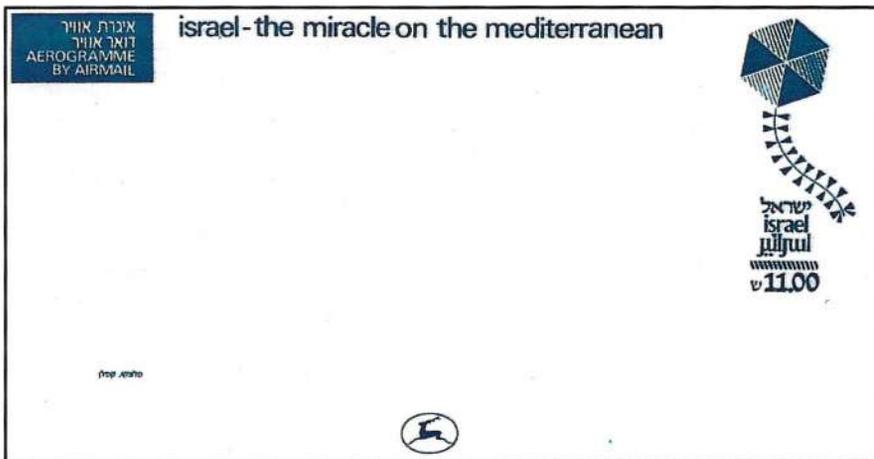
אבל, דואר באמצעות עפיפונים?

כן, מסתבר שגם זה קרה. במלחמת-האזרחים

הספורט של העפת עפיפונים הוא עתיק-יומין ומקורו, כנראה בסין לפני כארבעת אלפים שנה. משם התפשט לכל ארצות המזרח-הרחוק ודרום-מזרח אסיה ולאחר-מכן לעולם המערבי. זהו, במלוא מובן המילה, תחביב חובק-תבל. לדברי מר עדי שביט מתי"א, אחד מראשי העיפוף נאים בארצנו, מתקיימות בגרמניה, ארה"ב, צרפת, הולנד ועוד ארצות, תחרויות קבועות ובתאילנד יש אפילו פסטיבל הנמשך חודש ימים:

במזרח-הרחוק היה זה, מלכתחילה, לא רק שעשוע אלא חלק מפולחנים דתיים ונדעה משמעות ייחודית לצורה, לצבע ולמאפיינים אחרים. בישראל יש כעשרים משפחות המתמסרות לעפיפונים ברצינות יתרה וכמובן, הרבה יותר חובבים. אין עדיין ארגון, אך יש התעניינות ושוקלים הקמת עמותה של מתלהבים. מדי שנה מתקיימים שני אירועים ארציים – במעין-חרוד (בסוכות) ובמוזיאון-ישראל בירושלים. השנה ייערך פסטיבל בקצרין, בהשתתפות בינלאומית מארה"ב, קנדה, צרפת, בלגיה ועוד, בחג-הפסח הקרוב (בימים 18-20 באפריל).

כפי שהסביר לנו מר שביט, בניית העפיפונים הוא עניין רציני ביותר ושוב אין מסתפקים בחוט ונייר כבימי נעורינו. אמנם אפשר להמשיך ולהשתמש בחומרים זולים ומצויים, אך בעפיפונים בעידן החלל מושקעים גם צינורות מסיבי-פחמן, פייברגלס, אלומיניום וכי'. עד 200 שעות-תפירה מחייבת הכנת עפיפון ראוי לשמו. לשאלת-התם שלנו, קיבלנו תשובה, כי בתח-

איכור ראשון של עפיפון בדבר - דואר ישראלי

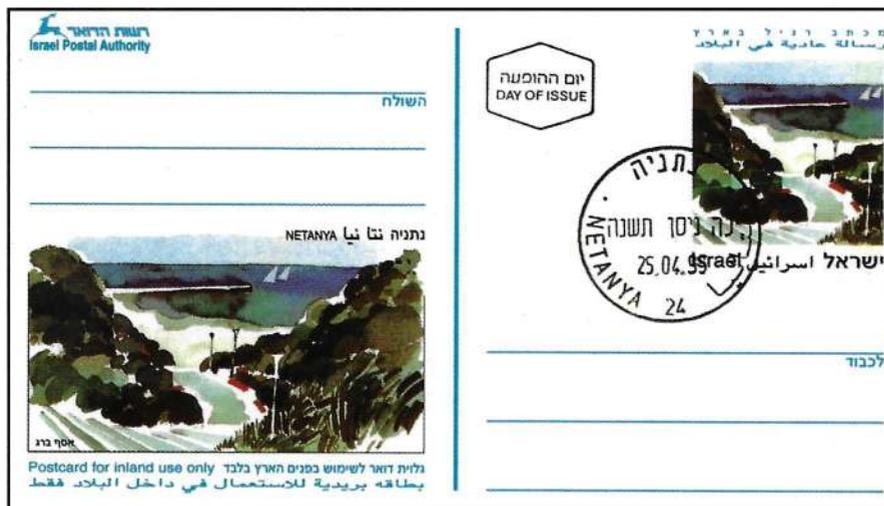
יובל "צים", כינוס "הפועל" ה-15 וכול חדש לפני הארץ

בדואיסבורג שבגרמניה וזכתה שם כבר לבול-תעמולה. ישתתפו בתחרויות 50 מדינות. המירוצים ייערכו לגברים ונשים. בענין-הקאיקים יהיו יחידים, זוגות ורביעיית שיחתרו במשטים (כפולים, למרחקים של 200, 500 ו-1000 מ').

כלי-השיט הנראה בבול לרגל כינוס "הפועל" ה-15, ה-"קאיק" מוצאו מסירות-העור שהאסקי-מואים היו יוצאים בהן לציד. קרוביהם הם ה"קנואים" הקנדיים, שפותחו ע"י האינדי-אנים הצפון-אמריקנים מגזע-יעצים. בימים 15-20 באוגוסט תתקיים השנה האליפות העולמית

ב-7 ביוני 1945 חברו יחד הסוכנות היהודית, הסתדרות העובדים הכללית והחבל הימי לישראל והקימו חברת ספנות לאומית ל"מדינה שבדרך".

יוזם הרעיון היה דויד רמז, לימים שר התחברה והדואר הראשון בממשלת-ישראל. ב-1959 קיבלה "צים" גושפנקה ממלכתית כשהממשלה הצטרפה כשותפה שווה ולבסוף כבעלת-המניות העיקרית. בשותפות עם החברה האנגלית "הריסון את דיקסון" נרכשה ב-1946 האוניה הראשונה – "קדמה" – יד-שניה, להובלת 260 נוסעים. פעולתה הראשונה של חברת-השיט כוונה להעלות שארית-הפליטה ולצורך זה הותאמו גם הרכישות הבאות: "נגבה" (להובלת 500 נוסעים) ב-1948 ו"ארצה" (להובלת 400 נוסעים) ב-1949. ענין-הנוסעים, שחוסל, בסופו של דבר, מחמת ההפסדים שהסבו לו הרגליה-הנסיעה המשתנים בעידן-הסילון, מילא תפקיד חיוני בתקופת העליה ההמונית. רכישת עשרות אוניות בעזרת השילומים מגרמניה איפשר פריחה קצרה לאוניות-התיירים של החברה, אך לא יכלה למנוע את המאזן השלילי. "צים" עברה אין-סוף משברים ניהוליים, כלכליים ותיפעוליים עד שהתרכזה בענף ספינות-המכולות והגלגוע הענקיות הפוקדות כ-250 נמלים ברחבי-תבל והפכה לאחת מחברות התובלה הימית מהגדולות בעולם.

גלוית-נוף עם חוף-נתניה תונפק ב-25 באפריל

בולי תל-אביב (י. צחור) בע"מ

TEL-AVIV STAMPS. (Y.TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאויר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

ד"ר ואלך מכירות פומביות

Dr. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קניה, מכירה

והערכת בולים מקצועית

בולים, מעטפות, מטבעות, יודאיקה.
קהל קונים ומוכרים מחמש יבשות.

קרדיט בינלאומי במכירת
אוספים מתנדירים בתחום.

צלצל ונגיע אליך!

דרך יבנה 17, רחובות ת.ד. 1414 רחובות
טל. 08-467274, 08-461010, 08-464946 פקס.

בולי הבירה

** מכירות פומביות של בולים, מעטפות,
יודאיקה, מטבעות ושטרות.

** נציגים בלעדיים של החברות המובילות
בעולם בשטח האלבומים, קטלוגים
ואביזרים לאספנים.

Davo, Michel, Gibbons ואחרים.

** קניה, מכירה, בדיקה והערכת אוספים.

** המכירה הפומבית הבאה תתקיים
בתחילת 1995.

** מחירון/קטלוג חדש 1995, שלנו לבולי
ישראל, ישלח לכל דורש תמורת בולי
דאר תקפים למשלוח בסך- 3 ש"ח.

משרד: בן יהודה 23 ירושלים קומה ב'
טל: 02-245623 ת.ד. 3769 ירושלים
91036. פקס: 02-234607

נבחרה הנהלה חדשה בראשות עו"ד א. וובר

5. קידום הבולאות בקרב ציבורי-יעד לא-מסורתיים – הגימלאים, קבוצות מקצועיות שונות (בולאות נושאית של תחומים), ואוכלוסיות כלל הנשים.

6. להמשיך בשיתוף הפעולה המאד פורה עם השירות הבולאי בתחום פעילות הנוער ופרסומים בתחום החדרת הבולאות כעזר לימודי לבתי הספר.

7. לייעץ ולהשפיע על השירות הבולאי לרענן את תוצרתו ולגוון את שיטות השיוק והפרסום שלו.

8. לקיים מפגשים בולאיים אזוריים, אולי גם ירדים תקופתיים.

9. להרבות בחידושים בכל סוגי התערוכות, כדי להופכן למוקד לכל הרמות של הבולאים ולכל המשפחה.

10. לפתח קשרי שיתוף-פעולה עם התאחדויות זרות בנושאי קידום הבולאות, גם מעבר לתערוכות התחרותיות.

לאחר שהגיבור יגאל נתנאל מסר דו"ח כספי ומר שמואלי הביא את חוות-הדעת החיובית של ועדת-הבקורת התנהל ויכוח כללי, שבעקבותיו שוחררה ההנהלה היוצאת. במהלך הוויכוח נמסר, כי מכינים מהדורה שניה של המילון למזרחי הבולאות, שהפעם תכלול גם תרגום לשפה הרוסית. הועלתה שאלת המעמד של עמותות שאינן עומדות בהתחביויותיהן הכספיות להתאחדות והוחלט שבשנה הבאה תכנס אסיפה כללית לשינויים בתקנון.

בפעילות הדרכתית והזמנת מרצים מחו"ל. * יזמנו הרצאות בנושא בולאות בקורס של "אורט קריירה" (הועברו עד כה 4 קורסים). בימים אלו נשלחו לכלל עוה"ד בישראל ולמנהלי חברות ולאקדמאים חוברות של "אורט קריירה" ואחד הענפים בהם מוצעות הרצאות היא הבולאות כתחביב.

* כלל הבולאיים פונים ישירות למשרד ההתאחדות בכל בעיה ומקבלים מיטב השירות מהמנכ"ל טיבי יניב והמזכירה לאה. בעקבות רישומנו ב"דפי-זהב" ותחילת מכירת "שבלי" ברשת סטימצקי פונים למשרד יותר ויותר אספנים מתחילים המבקשים הדרכה. סטודנטים וסטודנטיות, גימלאים, הרבה ילדים – כולם מקבלים עזרה.

* הועד הפועל התכנס באופן סדיר. התקיימו מספר ישיבות של הועדה המארגנת של תערוכות "ישראל 98".

בשנת הפעילות החדשה נדאג לקידום ופיתוח הבולאות בישראל באמצעים הבאים:

1. המשך פיתוח "שבלי" ככלי-הפרסום העיקרי של הבולאות המאורגנת בארץ.
2. מציאת פתרון לאיתור מדריכים לחוגי נוער, כאשר המחזור במדריכים מוגע כיום פתיחת עשרות חוגים בבתי-ספר, ספריות עירוניות ומתנ"סים.
3. חיזוק הקשרים בין האגודות וההתאחדות, במיוחד כדי לסייע לאגודות הקטנות, לזיום ולסייע בהקמת אגודות חדשות.
4. לזיום ולבצע מיבצעי יחסי-ציבור לבולאות.

עו"ד אלי וובר נבחר מחדש פה אחד לנשיא התאחדות בולאי ישראל באסיפה הכללית השנתית, שנערכה ב-14 לפברואר 1995. להנהלה החדשה של הבי"י נבחרו עוד ה"ה לזור, לייב, נתנאל, סלוצקי, שבתאי, שוורץ ושרשבסקי. דו"ח הנשיא היוצא על פעילות שנת 1994 כלל את הנקודות הבאות:

* התקיימו מספר ישיבות של הקרן לעידוד הבולאות, כולל עם המנכ"ל של רשות-הדואר. (הנהלת הקרן מורכבת משישה נציגים – שלושה מרשות הדואר ושלושה מנשיאות ה.ב.י.). עברנו מהפך גדול לפיו נקבע כי למימון תערוכות לאומיות והתערוכה העולמית בשנת היובל 1998 יוזרמו כל שנה לקרן כ-850,000 ש"ח. בפעם הראשונה להתאחדות יש הבטחה המבוססת על הכנסות לקרן לתקופה של 5 שנים. צורת ההתקשרות החדשה בין ההתאחדות ורשות-הדואר באמצעות הקרן נותנת ביטחון וסדר. במסגרת הקרן נקבעה תוכנית עבודה רב-שנתית של תקצוב הפעילות השוטפת של ההתאחדות ותכנית תערוכות עד שנת 1998. התכנית כוללת תערוכה אירופית "ירושלים 3000" בדצמבר 1995, תערוכה לאומית בחיפה בשנת 1996 ותערוכה עולמית לציון 50 שנה להקמת המדינה "ישראל 98".

* בנוסף לפעילות סביב התערוכה הלאומית והעולמית נערכו בשנת 1994 שלוש תערוכות אזוריות. הראשונה תערוכת צלב אדום ורפואה שנערכה בפסח במוזיאון בת"א, השנייה תערוכה שנערכה בחולון בספריה, במקביל לשבוע הספר העברי, והשלישית תערוכה אזורית בבאר-שבע שנערכה בסוכות. כל התערוכות הורכבו על מסגרות של התאחדות בולאי ישראל וזכו למבקרים רבים.

* חל שיפור משמעותי מאד באיכות "שבלי" וקיבלנו תגובות ובקורות טובות ביותר על איכות העיתון ועל צורתו. תודה חמה למר שלמה שמגר אשר משקיע מאמץ גדול מאד לא רק בעריכה אלא גם בכל הפרטים הקטנים, כמו הגהה ופיקוח על הדפוס.

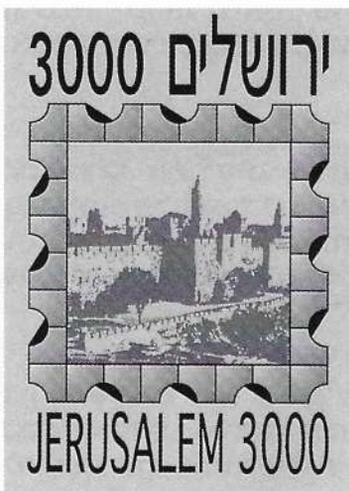
* הספרייה המשיכה להתפתח, למרות שעדיין מספר המבקרים בה אינו רב.

* יותר ויותר ישראלים משתתפים בתערוכות בחו"ל ומבקרים בתערוכות, דבר המשפר את יכולתם הבולאית ונותן להם תמונה ופרספקטיבה נכונה של הבולאות.

* יש לציין לשבח את הפעילות הבולאית בבאר-שבע ובמיוחד בעידוד הנוער שם.

* במטרה לקדם את האספנות הנושאית בישראל, הוזמן ליום הבולאות מרצה אורח, מר גונר דלוויג, סגן יו"ר הועדה התמאטית העולמית, ויש בדעתנו להמשיך בשנת 1995

חולקו התפקידים לקראת "ירושלים 3000"

לועדת התערוכה "ירושלים 3000" נבחרו החברים הבאים, לפי תפקידיהם:

יו"ר: משה בורשטיין;
 נשיא-כבוד ואחראי על הטקסים: משה ויגוצקי;
 מתאם מטעם ההתאחדות: יגאל נתנאל;
 ועדה פילטלית: מרדכי סונדק (יו"ר), צבי שמעוני, נחום שרשבסקי;
 מזכיר: נחום שרשבסקי, תקציבן: מרדכי סונדק, נציג כללי: רון ברגר, פרסומים: רון ברגר (יו"ר), צבי שמעוני, נחום שרשבסקי; ביצוע טכני ובטחון: משה בורשטיין. ארועים, יחסי ציבור ואירוח: משה בורשטיין, עוזר רוטנברג; נוער: רון ברגר (יו"ר), דני גרינברג צבי סמדר; מדליות: דיפלומות: חיים בסן; סוחרים: משה בורשטיין.

ברגע הקובע אנחנו איתך.

יש רגעים שמכניסים לחיים משמעות חדשה. רגעים שגורמים לך לתכנן כמה מהלכים קדימה. רגעים שבהם אתה צריך לתת יותר מאהבה, רגעים שבהם אתה חייב לקחת אחריות ולתת עצה טובה. ברגעים האלה יש לך שותף אמין, אחראי וחזק - הפניקס הישראלי. ברגע הקובע, אתה יודע שאנחנו איתך.

ניחום מערכת תרמית

קבוצת הפניקס הישראלי

סיטי פייר
הנדון

לה נסיונל

דולב

הדר

הפניקס
הישראלי

מאמץ להגביר הפעילות באשדוד

בישיבת ועד עמותת בולאי-אשדוד, שהתכנסה עקב פטירתו של הח' ויקטור זרמתי ז"ל והיעדרותו של הח' יוסף סורקיס יב"א, הוחלט לספח את הח"ח נחום סידיני ושי אבא. ההנהלה המצומצמת נשאת על כנה בהרכב הח"ח נטי שטיין (יו"ר), משה אסרת (מזכיר), אשר כרמי (גיזבר). ייעשה מאמץ להגביר השתתפות החברים בפעילות המועדון ולהשלים את רישום העמותה כדן.

הוצע לארגן תצוגה בנצרת

בעמותת בולאי נצרת-עילית התכנסה ב-22.1.95, אספה כללית בה הוחלט להשאיר על כנו את הועד היוצא בהרכב: סימון עמר (יו"ר), יוסף וינר (גיזבר ומזכיר), צבי פולק (סגן-מזכיר), אייזיק וילדנברג (ועדת-הבקורת). הוחלט שדמי-החבר יישארו בגובה 40 ש"ח לשנה. הוצע לארגן תערוכה מקומית.

הוצע לארגן תצוגה בנצרת

ועד חדש בראשותו של מר מנחם לדור נבחר באסיפה השנתית של "אילית" ב-21 בפברואר 1995. יתר חברי הנהלת האגודה הישראלית לבולאות תימטית הם ה"ה נחום שרשבסקי, רון ברגר, שלום ברגר, משה מיכאלי וזוהר נוי. "נושאון" – ביטאון האגודה – ממשיך להופיע בעריכתו של רון ברגר. לאחרונה יצא לאור גליון מס' 27 המכיל כתבות בנושאים מגוונים כמו פילוסופיה ו"אירויות", פרחים ומיסדר-מלטה, עופות וכן קריקטורות בולאיות של אליעזר שרף.

בולאי נתניה מסיירים בארץ

בולאי נתניה בחרו ב-28 בפברואר הנהלה חדשה מורכבת מ"חח דויד איפרגן (יו"ר), אוסקר רובין (מזכיר), משה שורצברג (גיזבר), ד"ר יצחק פורטנוי, חנן פליס, וויטוריו כהן. החברים החלו ב"מביצע" ביקורים מאורגנים בעמותות אחרות וכבר התארחו בחיפה, ת"א וכפר-מסריק.

עירית ראשל"צ הבטיחה סיוע

מר שלמה וורגן נבחר מחדש ליו"ר בולאי ראשון-לציון ולצידו ה"ה אילן ריניצקי (גיזבר) ויצחק יעקוביץ' (ספרן). באסיפה הכללית שהתקיימה ב-9.2.95 הוחלט להשקיע מאמצים ברכישת חברים חדשים. נמסר, כי עירית ראשל"צ נוטה להעניק סיוע תקציבי. אם לא יתממש יהיה צורך להעלות את דמי-החבר (כיום 50 ש"ח לשנה) או לצמצם רכש קטלוגים ועתונות. לסוכות מתוכננת תערוכה בסיוע העיריה והתאחדות בולאי-ישראל. צל"שים הוענקו לחברים המצטיינים משה בן-צבי, ד"ר הדי פיבל, מאיר (מרסל) כהן, ושלמה וורגן, שהשתתפו בתערוכות בארץ ובחול.

אספני השומרון מציגים באריאל

עמותת בולאי אריאל והשומרון, בראשותו של מר בני קורן, מקיימת תערוכה ראשונה באזור השומרון, בין התאריכים 20.4.95-17 ימים – ב' עד ה' בשעות 10.00-20.00, באולם מתניס אריאל (מרכז מסחרי רובע א'). יוצגו אוספי נושאים שונים. הציבור מוזמן. לביור פרטים נא לתלפן למספר 9366108.

מקום חדש למפגש בחולון

המועדון פועל במכללה העירונית, שהעומד בראשה, פרופ' פרי, סייע רבות במציאת אולם מתאים אך ריבוי הלומדים ולוח השעות אינם מאפשרים פעילות בתנאים נוחים ובאופן רצוף (כולל בחופשות הלימודים). לפי כך פעלה הנהלת המועדון נמרצות למען הסדרת אולם מפגשים מתאים והגיע להסדר עם עיריית-חולון לפיה יוכל המועדון לפעול תוך חודש-חודשים באחד משני המתניסים (זה של קרית-שרת או של נאות-רחל). בינתיים ממשיך כיום אספני חולון להתכנס בכל יום ד', שעה 17.00, במכללה העירונית (רח' גאולים 25).

הועלו דמי-החבר בתל-אביב

ועד חדש נבחר באספה הכללית השנתית שנערכה ב-30.1.95 בעמותת התל-אביבית לבולאות. מר רפי נחום הועמד מחדש בראשו ומר שמעון קויטנר ימשש כגיזבר ומזכיר. כחברי-הנהלה נבחרו גם ה"ה יואל סלוצקי, מנשה הרמן ויעקוב שוהם. לועדת-הבקורת נבחרו ה"ה משה שמואלי ומרקו מרטיין. האספה החליטה להעלות את דמי-החבר השנתיים מ-120 ל-150 ש"ח ולגבות דמי-כניסה חד פעמיים בסך 10 ש"ח מאורחים מזדמנים. האגודה לתולדות הדואר של א"י מוזמנה את ציבור-האספנים להרצאה של יואל סלוצקי "דרכי ותעריפי הדואר בפלשתינה" במועדון בולאי ת"א (רח' 16) ביום ג', 9.5.95, בשעה 17.30.

עוד תערוכה בסוכות בב"ש

באסיפה הכללית השנתית במועדון בולאי באר-שבע נבחר ועד חדש בראשותו של מר פאול שוורץ. יתר חברי הנהלה שנבחרו ב-30 בינואר 1995 הם ה"ה שמחה בלושטיין (גיזבר), משה ביאלי (מזכיר), משה קול, וגבי אסתר אברמזון (אחראית על הנוער). לועדת הבקורת נבחרו ה"ה רמי רשף (יו"ר) ויוחנן פלטיץ ואיוור קרס. לועדת-הביורורים נבחרו גבי ברכה בראיץ ומר מנחם ברקוביץ. היו"ר היוצא (והנכנס) מסר שלאור הצלחת התערוכה בסוכות, תתקיים תערוכה בב"ש מדי שנה באותו מועד. הגובר דיווח, כי עירית ב"ש לא תמכה במועדון, למרות הבטחותיה.

הופיע עלון מחקר רומני

חוג-המחקר לבולאי-רומניה, שנוסד בתערוכה הדו-לאומית בת"א באוגוסט 1993, פירסם חוברת ראשונה, בעזרת התאחדות בולאי-ישראל. הבולטיץ בן 16 העמודים מכיל מאמרים בנושאים רלבנטיים כגון החותמות העגולות הראשונות במונטניה, מאת מרסל כהן; הבולים הפיסקליים הראשונים ברומניה, מאת מיכאי פופוביץ; לתולדות-הדואר האוסטרי במולדביה; הדואר הרומני בבודפשט ב-1919, מאת קלן מרינסק; איורי "יודאיקה" ראשונים ברומניה ו"חותמי מנהלי-הדואר", מאת סילביו דרגומר.

המומר שגילה את תסביך-הנחיתות

הריסון פורד, כוכב-העל הקולנועי מופיע בהנפקות חדשות של מדגסקר והרפובליקה המרכז-אפריקנית. פורד, 53, הוא בן לאב אירי-קטולי ואם יהודיה, בת למהגרים מרוסיה. מחצית נעוריו עברו עליו בבית סבתו מצד אימו בניו-יורק, שם גם נערכה לו חגיגת בר-מצווה.

מאתיים שנה מלאו בימים אלה לבית-הספר ללשונות-המזרח, אחד המוסדות האקדמיים היוקרתיים בצרפת. ליוכל הונפק בול ובו אותיות שונות של כתבים, לרבות "כ" סופית עברית.

מה-2 במאי עד ה-15 ביולי 1995 תוכנס לשימוש בסניף-הדואר לורמל בפאריז חותמת-תעמולה ליום-הזיכרון הלאומי הצרפתי לרדיפות הגזעניות והאנטישמיות. החותמת מזכירה את ריכוז יהודי הבירה הצרפתית הכבושה בידי הנאצים ב-16 ביולי 1942.

אדם וחווה מקשטים חותמת צרפתית שתוכנס לשימוש בעיר בזנסון ב-29 באפריל 1995 לרגל הקונגרס ה-13 לגינאלוגיה – תורת היוחסין. הנושא המיקראי ודאי יעניין גם את אספני "יוניאיקה".

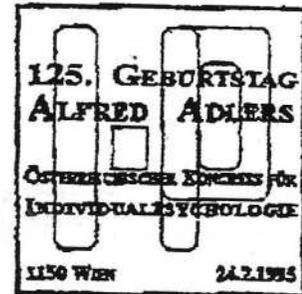
CONCOURS EUROPÉEN DES DROITS DE L'HOMME
RENÉ CASSIN - STRASBOURG 18-22 AVRIL 1995
ASSOCIATION JURIS LUDI

STRASBOURG RP

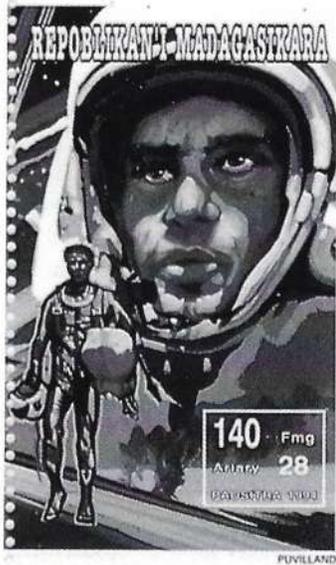
שמו של המשפטן והוגה-הדעות היהודי-הצרפתי המפורסם רנה קאסן מאוזכר בחותמת-תעמולה שהוכנסה לשימוש בשטרסבורג ע"י הדואר הצרפתי לקראת אירוע בזכויות-האדם שיתקיים החדש בעיר.

לרגל הקונגרס האוסטרי לפסיכולוגיה אנדוויי-דואלית, הנהיג הדואר בווינה, ב-24 בפברואר 1995, חותמת המציינת את יום-הולדתו ה-125 של אלפרד אדלר.

המונת, שהתפרסם כמי שטבע את המונח, השגור היום בפי כל, "תסביך-נחיתות", נולד ב-1870 לסוחר-תבואה יהודי בפרברי הבירה האוסטרית, עזב את דת-אבותיו במודע ובמופגן בראשית המאה ה-20 ולא זו בלבד אלא שגם הטביל את ילדיו לנצרות הפרוטסטנטית. בניגוד למורו ורבו זיגמונד פרויד, ביקש אדלר להתנתק מכל קשר אישי עם היהדות, כעם וכאמונה. מה שלא מנע אותו מלהבין, אחרי עלית היטלר לשלטון בגרמניה, מה צפוי אף ליהודי מומר כמוהו, אם היטלר ישוב למולדתו. הוא הפליג עד ארצות-הברית והשתקע שם ומת ב-1937, אגב סבב-הרצאות בבריטניה.

לראשונה פגש אדלר את פרויד ב-1902 וקרוב לעשר שנים התפלש בעפר-רגליו של אביהפסי-כואנליזה. לבסוף עבר ביניהם "חתול שחור" ואדלר שם את הדגש על תורת הטיפול הפסיכולוגי האישי וכפר גם בחשיבות, המופרזת לדעתו, שפרויד ייחס לגורם המיני. הוא טען, כי תנאי-קיום ירודים עלולים להביא למחלות ופיתח גישה פסיכולוגית, שהקיפה את כל היבטי אישיותו של אדם למן זכרונותיו הקדומים ביותר. אדלר הדגיש את משמעותן של הסיבה והחברה בהתפתחות ניברויות וטען, שאדם עשוי, בהשפעת פסיכותרפיה, ללמוד להכיר את עצמו ולשנות את חייו בצורה חיובית. מעולם לא זכה להתקבל כמרצה לאוניברסיטה ואת מיישנתו היה מרביץ בבתי-הקפה של ווינה. אבל, אין ספק, שלי"אבי הפסיכולוגיה האינדוויי-דואלית" שמור מקום נכבד בין רופאי-הנפש החלוציים ממוצא יהודי. קרוב לוודאי, שבין הלוקים בתסביך-נחיתות צריך היה לכלול גם את עצמו, שראה ביהדותו "מום", ר"ל.

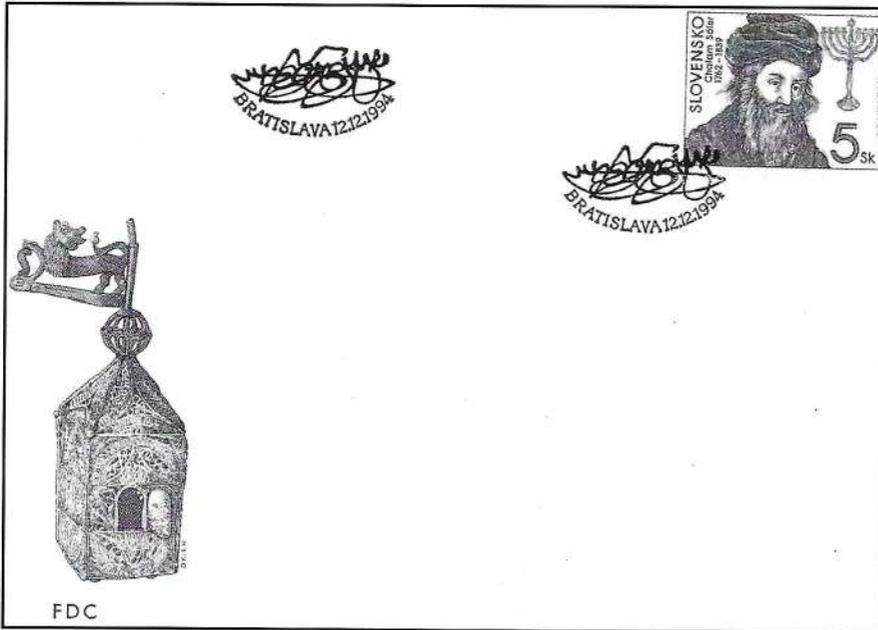

הדואר הפולני הנהיג ב-27 בינואר 1995 חותמת-זיכרון למלאת 50 שנה לשחרור אסירי מחנה-אשוויץ. מעטפה הונפקה לאירוע ביוזמת המוזיאון הממלכתי באשוויץ-בירקנאו, שם התקיימה תערוכה ב"בלוק 12". המוצג הומצא לנו באדיבות אסיר-אשוויץ לשעבר, מר נח קליגר, מעורכי "ידיעות אחרונות", שהשתף בטקס-הזיכרון באתר-ההשמדה.

הצעה מצמררת

יש מדועות המעוררות בך תמיהות וחשדות ובאחת שכזאת נתקלטו בגליון האחרון של "פילאטלי", ביטאון התאחדות בולאי גרמניה. במודעת-לוח זעירה מציעים שם גליונות שלמים של דואר-הגיטו בליצמנשטדט (לודז) מן ההוצאה השניה (מיכל 3-5) מאושרים כאמיתיים ע"י הבודק המוסמך מיקולסקי. ערכם הקטלוגי מוערך ב-14 אלף מ"ג. נניח, שהגליונות אכן אוטנטיים, למרות שמצויים גם בולים מזוייפים מהנפקה זו. מעניין, אבל, איך התגלגלו הבולים בימי-השוואה מהגיטו היהודי לבון בימינו.

"הקטן מפרנקפורט" – גדול-הפוסקים

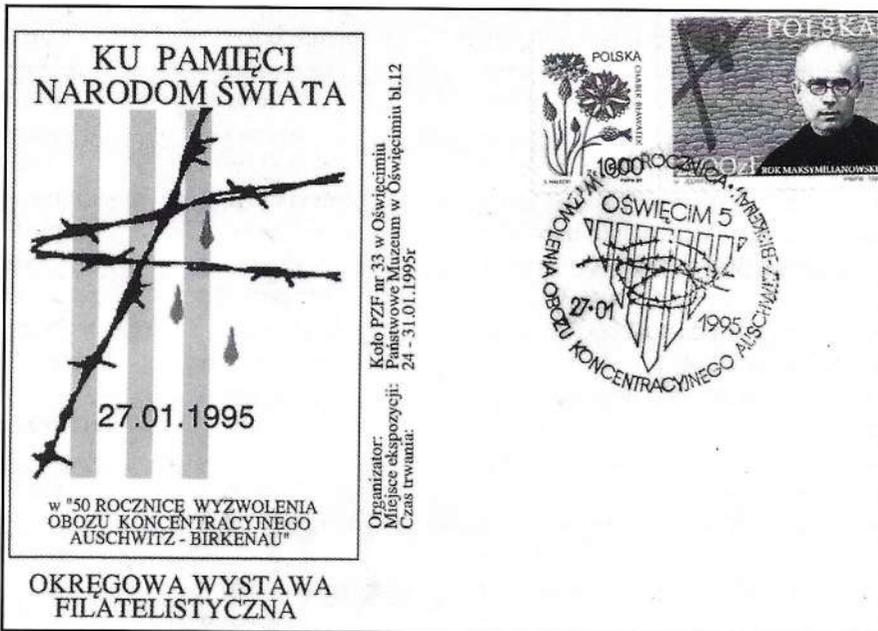
מעטפת היום הראשון של בול החתם-סופר

הוא היה חותם איגרותיו "ממני משה הקטן מפרנקפורט", אך זה הקטן גדול היה, גדול הפוסקים בדורו, ואפשר בכל המאה ה-19. "החתם סופר", כפי שהוא נקרא על פי ראשי-התיבות של ספרו החשוב ביותר (חידושי תורת משה), נולד בשנת 1762 בעיר הגרמנית שעל נהר מיין למשפחת סופרי סת"ם, שנשאה את השם "שרייבר" ולחילופין "סופר". ר' משה, שהיה חתנו של ר' עקיבא אייגר, מגדולי חכמי הדור, הלך בדרכיו ולאחר ששימש כרב בקהילות קטנות יחסית, השתקע ב-1806 בעיר ברטיסלבה. זו היתה עיר ואם בישראל תחת השם "פרשבורג". היא היתה אז הקהילה היהודית הגדולה ביותר בממלכת-הונגריה. בהונגריה נקראה העיר פוסוני ומשה סופר הוכתר כרבה הראשי בזכות המוניטין שיצאו לו בכל העולם היהודי. הוא הפך את ישיבת פרשבורג לבית-המידרש הגדול ביותר באירופה והעמיד תלמידים לאלפים, מהם שהפכו גדולים בתורה בזכות עצמם.

אישיותו של "החתם סופר" היתה רבוגנית ומורכבת והותירה רישומה העמוק בכל תחומי היהדות. פסיקותיו וחידושיו היו מקובלים אפילו על גלויות רחוקות, ששאלו לתשובותיו המוסמכות. כעמוד-התווך של הזרם האורתו-דוכסי התנגד לתנועות הרפורמה הדתית, ההתבוללות, ההשכלה, החסידות והציונות, אך לא מנע תמיכתו מן הישוב הישן בארץ-ישראל. הוא נפטר בשנת 1839, כשהוא מותיר אחריו עיזבון ספרותי-תורני כביר, שכלל פירושים לתנ"ך ולש"ס, סיפורים, פיוטים ושוי"ת. אחרון צאצאיו הישירים, האדמו"ר עקיבא סופר, שמת ב-1959, עלה ארצה ב-1940 ושיקם את ישיבת-פרשבורג בירושלים.

סלובקיה העצמאית, הרואה בו אחד מחשובי אישיה ההיסטוריים, הפתיעה בסוף השנה שעברה במיחווה של הנפקת בול לזיכרו של המרא דאתרא, שפעל בבירה הסלובקית עד שהלך לעולמו ונקבר באחוזת-קבר מפוארת, שניתן לפקוד אותה גם בימינו.

הבול המעניין שהודפס ב-3 מיליון עותקים, עוצב, כמו גם מעטפת היום-הראשון, ששווקה בעשרת אלפים עותקים, ע"י דושן קאלאי והודפס בדפוס-הדואר בפראג, צ'כיה. חותמת יום-ההופעה כוללת את חתימתו של החתם סופר. הערך הוא 5 קרוונות סלובקיות.

חותמת-הזיכרון שהונפקה לשחרור אושוויץ

לגיזבר, מר דויד קראוס, ת.ד. 1130, רחובות,
מיקוד 76111, או ת.ד. 21224, תל-אביב,
מיקוד 61211.

אנו רואים בכך השלמה חשובה לעבודת-המחקר
שמנהלת מערכת "שבל" בעצמה בנושא חשוב
ופופולרי זה. המעוניינים להצטרף לאגוד
הנ"ל, יפנו בצירוף המחאה על סך 21 ש"ח

על פי הסדר עם ד"ר בנימין רויטר, המוציא
לאור של "דף חדשות יודאיקה", מתחילים
אנו לפרסם מגילון זה של "שבל" את העלון
התקופתי של אגוד אספני-היודאיקה בישראל.

1995/1

דף חדשות יודאיקה

1994	קומיקאי – אחד האחים מרקס, יחד עם הזמר ג'ון לנון (מרקס-לנון...) בלוק \$500	גרואצ'ו מרקס	אבחיה
1994	בשני גליונות זכרון צירי טינטורטו – משה והסנה ומשה מכה בסלע.	תנ"ך	אוגנדה
Feb. 95	ב-3 בולים 14s, 1sf, 50c לכבוד כנס פיסגה סוציאלית.	הונדרטוטר	אויים
1.9.94	בבול 29c מתוך 5 בולים צמודים לכבוד זמרים.	אל גולסון	ארה"ב
18.8.94	הדפס רכב על 4 בולי אנטיגוא – צירי רמברנדט (ראה 1993/4, 1994/1)	תנ"ך	ברבדה
	בול 15c חנה ושמואל, בול 40c יעקב עם המלאך, בול \$5 משה רבנו, גליון \$6 שמשון.		
	בול 30c יצחק ורבקה מופיע דיוקנם של מיגל בריס ואביגל דה פינא		
18.8.94	הדפס רכב על 4 בולי אנטיגוא – צירי מטיס 'איוון לנדסברג' 1914		ברבדה
18.10.94	חותמת לכבוד 90 שנה להגירה יהודית מאירופה ל-פורטו אלגרה.	הגירה יהודית	ברזיל
20.7.94	"בראשית ה' ברא..." גליון חלל מתוך 2 של \$60x6	תנ"ך	גויאנה
Aug. 94	דיוקנה של הכוכבת בגליונית של 4x9D ו-2 גליונות D25	מרילין מונרו	גמביה
Nov. 94	צייר – דיוקן של סופר תאודור פונטן 100pf	מקס ליברמן	גרמניה
Nov. 94	בבול 45c ציור ברית מילה של סורבארן מתוך 8 בולי חג המולד.	תנ"ך	גרנדה
Sep. 94	Ocyurus chrysurus, Acanthurus coeruleus מתוך 8 בולי דגים	מרקוס בלוך – דגים	גרנדה
Sep. 94	Thalassoma bifasciatum, Canthigaster rostrata גליונית של 12 בולים	מרקוס בלוך – דגים 1	גרנדיס
Sep. 94	Ocyurus chrysurus, Acanthurus coeruleus גליונית של 12 בולים	מרקוס בלוך – דגים 2	גרנדיס
	Holocanthus tricolor, Scarus vetula (ראה 4, 1994)		
1.11.94	בבול 23p מתוך 4 בולי חג המולד שירו 'המלאכים שרים'.	פליקס מנדלסון	גרסי
Aug. 94	דיוקנה של הכוכבת בגליונית של 9x9c ו-2 גליונות \$6	מרילין מונרו	דומיניקה
20.10.94	50 שנה לשואה יהודי הונגריה בבול 19ft.	שואה	הונגריה
Oct. 94	הולוגרמה בבול של כלב בגליון 100ft לכבוד 'PhilaKorea'94.	דניס גבור	הונגריה
Nov. 94	הדפס רכב בבול מתוך 7 בולי טיסות מ-1983, בלון Double Eagle.	לרי ניומן	זאיר
Nov. 94	צילומי רויטרס במונדיאל 1994, 4 בולים ובלוק.	☆ גיליוס רויטר	טורקס וקאיקוס
28.6.94	Pomacanthus imperator מתוך 8 בולי דגים.	מרקוס בלוך – דגים	מדגסקר
1994	דיוקנה של הכוכבת בבול וגליון של 225F.	מרילין מונרו	מאלי
13.9.94	בבול 3pta מתוך 4 בולי מכשרי ימים – אסטרולב שלו.	אברהם זכות	מאקאו
20.9.94	בגליון -2x8x50c בול עם דיוקנו ומטוס מיראז'.	מארסן דאסו	מיקרונזיה
Sep. 94	\$2 בגליון של 12 בולי סרטים: במאי הסרט "אודיסאה בחלל"	☆ סטנלי קובריק	ניקראגואה
	שמו על בול, במאי הסרט "מטרופוליס" (גרמניה, 1926)	פריץ לנג	
1.9.94	בשני בולי סחלבים 300,900L מתוך 4 בולים.	ליונל רושילד	סיארה ליאונה
	Eurychone rothschildiana, Ancistrochilus rothschildianus		
Aug. 94	דגלים: טעות בערכים: 5 בולים 125,150,200,250,500mil (ראה 4, 1994)	סכסוך ערבי-ישראלי	פלשתיין
Sep. 94	8 בולים: ארמון חישים 5,10,20mil יריחו 30,40,50,75mil	סכסוך ערבי-ישראלי	
	כיפת הזהב 1000mil		
Sep. 94	בלוק: אוטונומיה ליריחו ועזה 750+250mil דגלי ישראל ואש"ף.	סכסוך ערבי-ישראלי	
	ראש ממשלת ישראל עם ערפת+נשיא ארה"ב קלינטון.	☆ יצחק רבין	
20.9.94	חותמת לכבוד תחרות שחמט בינלאומית על שמו.	☆ עקיבא רובינשטיין	פולין
5.8.94	דיוקן ב-1921 בבול 30c מתוך 6 בולי מדענים.	אלברט אינשטיין	קובה
1994	Arothron meleagris מתוך 9 בולי דגים בים	מרקוס בלוך – דגים	קוסטה ריקה
Dec. 94	Chilinius fasciatus, Centropyge bicolor מתוך 10 בולי דגים	מרקוס בלוך – דגים	קוק איים
5.8.94	דיוקנו בבול 900r מתוך 5 בולים של שחמטאים.	ווילהלם סטייניץ	קמבודיה
	דיוקנו בגליון מזכרת 1000r לכבוד שחמט.	עמנואל לסקר	

פרסם בשביל!

בול למטרחה!!

לבעל העסקים הנבון.

הידרחהן שמגיע לאנשים כמוך!

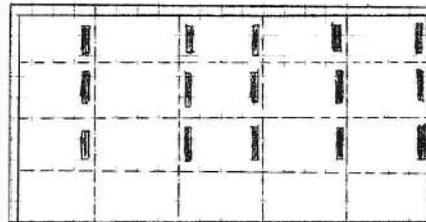
לפרטים טל: 03-6812180

לאן נעלם הזרחן?

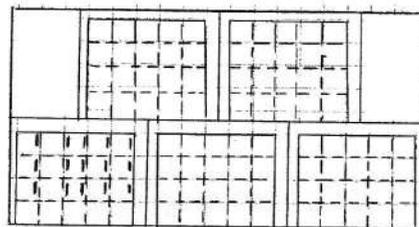
אין זה מן הנמנע, כי בולים ללא פסי-זרחן הודבקו גם על מעטפות יום-ראשון שהוכנו ע"י השירות הבולאי.

הבול שבו נתגלה החסר

גליון-דפוס

גליון-דואר

שיבוש שיש לו כל הסיכויים להירשם גם בקט-לוגים בינלאומיים נתגלה בבולים בערך 90 אג' מסידרת התחבורה הציבורית, שהופיע בסוף השנה שעברה. האספן הצעיר זוהר נוי מצא, שחסרים פסי-הזרחן בבולים שהגיעו לידי. הבול הודפס אצל לוי-אפשטיין בגליונות-דפוס בני 75 בולים (5 גליונות-דואר של שלוש שורות בנות חמישה בולים ושורת שובלים). מהדפוס הועברו הגליונות למדפיס הממשלתי לשם סיפוח, חיתוך לגליונות-דואר והרכבת פסי-הזרחן.

הדפסת פסים אלה מבוצעת באמצעות פלטה פשוטה ועליה פסים מצויירים. הואיל ואין אצל המדפיס הממשלתי מיחשוב מודרני למטרה זו, הוכנה הפלטה ידנית. המונטז'ר טעה בהדבקת פסים על הלוח השקוף כאשר הזיז שורת-פסים אחת ימינה. השגיאה נעשתה בכל גליון חמישי וכך נוצרו התשניות הבאות:

- א) בול עם שובל או בלעדי, עם פסי-זרחן בודד בצד ימין – שזהו הבול ה"יתיקני".
- ב) בול עם שובל ועם שני פסי-זרחן – אחד מתוך כל 25 בולים עם שובל.
- ג) בול ללא שובל עם שני פסי-זרחן – 2 בולים מתוך כל חמישים.
- ד) בול עם שובל ללא פסי-זרחן – 1 מכל 25 בולים.
- ה) בול ללא שובל וללא פסי-זרחן – 2 מתוך כל חמישים בולים.

פסי-זרחן משמשים לתהליך המיון האוטומטי בבתי-המיון המרכזיים. המכונה מזהה את פסי-הזרחן והופכת את המעטפה עם הפנים לקורא בווידיאו (מכונת "פינוס"). פסי-זרחן אחד – משמע המכתב מיועד למען בפנים-הארץ ואז הוא מנותב אל תחנת הקלדת-מיקוד מתאימה. כאשר אין פסי-זרחן על הבול – פולטת המכונה את המכתב (או הגלויה) והוא מועבר לבדיקת דמי-הביול.

כשהמכונה מזהה שני פסי-זרחן – מופנה המכתב לתחנת הקלדת מיקוד-יח"ל.

לאור ההיקף המצומצם של מכתבים שבילו בבול-האוטובוס הני"ל ומאחר שרק 4% מהברי-לים "שגויים", לא הובחנה השגיאה בבתי-המיון. משנודע למערכת "שבלי" על פסי-הזרחן החס-רים, פנינו למדפיס הממשלתי, האחראי ישירות לשגיאת-ההדפסה. סגן-המנהל מר דאובר, סירב להתייחס לשאלותינו. לעומת זאת קיבלנו הסבר ממצה ממר יצחק גרנות מהשירות הבולאי. לדבריו, נעשתה בדיקת-מלאי ומכירת הבולים הלקויים הופסקה בתחילת מרס 1995. בולים פגומים לא הוחזרו מבתי-הדואר, כי המלאי מבולים אלה היה שם אפסי.

* קשרי-הדואר לירדן נפתחו ב-6.2.95 במכתב ששלחה שרת-התקשורת למלך חוסיין. מכתב רגיל בדואר-אוויר עולה 1.40 ש"ח. חבילה עד 500 גר' – 33 ש"ח וכל 500 גר' נוספים – 8 ש"ח. אסור לשלוח כסף, מטבעות תכשיטים ועוד. בירושלים השתמש הדואר בחותמת לאירוע.

* סוכנות-דואר מסוג א' נפתחה ב-12.2.95 במכון-הרישוי דינמומטר בירושלים ומשתמשת בחותם "ירושלים 24".

* סניף-דואר נפתח ב-16.2.95 ברח' אגריפס 42 (מרכז "כללי") בירושלים ומשתמש בחותם "ירושלים 106".

* סניף-דואר נפתח ב-19.5.95 בתחנה המרכזית החדשה בת"א (קומה ד', חנות מס' 4551) ומשתמש בחותמות "תל-אביב 311, 313, ו-325". * יום-הולדת ה-60 של מועדון "ירוטרי" בת"א-יפו צויין בחותמת-אירוע של בית-הדואר ברח' מקוה ישראל 7 ובהפצת דף-מזכרת, ב-19.2.95. * חמישים שנות המועצה האיזורית מגידו צוינו ב-19.2.95 בחותמת-אירוע בדואר עפולה ובדף-מזכרת.

* סוכנות-דואר מסוג א' נפתחה ב-21.2.95 במכון-הרישוי "סטט קאר" בנשר, תל-חנן ומשתמשת בחותמת "נשר 7".

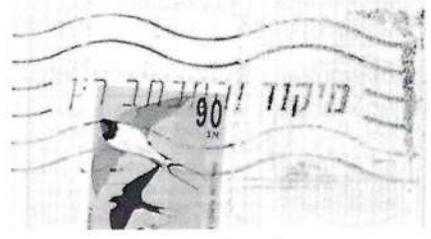
* סוכנות-דואר מסוג א' נפתחה ב-5.3.95 במכון-הרישוי אלן בבאר-שבע ומשתמשת בחותם "באר-שבע 42", שהיה בשימוש בדואר המרכזי בב"ש.

* חותמת-אירוע לכנס העולמי של אגודת פקחי-הטיסה הופעלה ב-27.3.95 בדואר המרכזי בירושלים. הונפק גם דף-מזכרת.

* חותמת-אירוע למלאת 75 שנה לאירועי "א באדר הופעלה ב-13.3.95 בדואר-נע הגליל העליון 2 ובבית הדואר בראש-פינה. הונפק גם דף-מזכרת.

* חותמת-אירוע למלאת 100 שנה להמצאת משחק הכדורעף הופעלה ב-16.3.95 באור-עקיבא. הונפק גם דף-מזכרת.

* לרגל יריד סוחריה-הבולים של ארה"ב, שהת-קיים בניו-יורק בימים 19.3.95-16 הונפקו 5000 גלויות-מזכרת עם מיספר סידורי רץ. גלויה בלתי-מבוילת נמכרת ע"י השירות הבולאי ב-7.90 ש"ח. עם בול-ברנשטיין – 12 ש"ח;

וחותמת פרסומית לאירוע – גייך 12 שי"ח.
 * בחודשים האחרונים הועמדו לרשות הקהל מערכות מיחשוב להנפקת תוויות-ביול, כולל רשום, בסניפים הבאים: אחוזה-חיפה; נס-ציונה, אור-יהודה; הראשונים – רמת-השרון; ראשון-לציון.
 * חותמות יום-הופעה לבולי דרוס מיו וארנטל שנברג, יובל-האוי"ם, יום-הזיכרון, ההתנדבות לצבא הבריטי וקץ מלחמת-ה-2, יופעלו ב-25.4.95.
 * חותמת-תעמולה "מיקוד והמכתב רץ" הופעלה (מחדש, כנראה) ללא הודעה מוקדמת.
 * בול "שיחרור-המחנות" הודפס בגליונות-דואר של 10 (במקום 15 כמקובל), עם 5 שובלים. עקב מחסור בנייר בגליונות-דפוס שובצו 100 בולים (במקום 75) וכך עלתה ניצולת-הנייר בשליש. אין כוונה להדפיס להבא בולים בגליונות של עשרה.

חתום על

"שבלי"

העתון המביא

לביתך את כל

עולם-הבולים

ואת בולי

כל העולם

על בולים ובולטינים שקדמו לטלכרטים

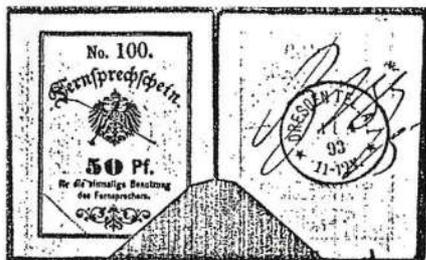

בוואריה: מבוקשים ביותר

הלאומית בע"מ" בעריכים של 1, 3 ו-6 פנס) בגליונות בני 12 בולים כ"א. קיימת מחלוקת על נדירותם ועל שוויים של הבולים הללו, שמחיריהם בשוק מגיעים לעשר לשי"ט כ"א באנגליה עצמה. בקדה, כאמור, הנפיקו למעלה מ-400 סוגים שונים, שחלקם נושאים את שם חברת "בלי".

מעניין, שקטלוגים רגילים נוהרים מלכלול את הבולים הטלפוניים ולאספנים אין ברירה אלא לחפש מחקרים ייחודיים, שכמעט ואינם מצויים בספרות הבולאית.

רשת-הטלפונים של דרזון, בירת ממלכת סכסוניה, נפתחה רשמית ב-18.9.1882, עם 59 מנויים. מי שלא היה לו טלפון בבית ובמשרד, היה רוכש בבית-הדואר "שובר שחרחוק" כזה בצבע ורוד, תמורת חצי מרק לשיחה בודדת. פקיד-הדואר היה מחתים את הצד האחורי בחותמת של משרד-הטלפונים (TEL.A.1) ומסוּף את חתימתו.

סכסוניה: שובר שח-רחוק

אוסטריה ההבסבורגית השתמשה בשיטה דומה בשנים 1880 עד 1900. קראו לטפסים הללו, עם הבול המוטבע בתוכם, "ספרכקרטן" והם זיכו את הלקוח בשיחה עד חמש דקות.

בלגיה: צמדים הפוכים

בצרפת הכניס הדואר למחזור, בשנת 1883 "בילטלן דה קומיניקסיון" ("עלון-תקשורת") והם נשאו בשימוש עד 31 בדצמבר 1910. הבולים הטלפוניים הודפסו בגליונות בני 36 כ"א, בשלוש שורות בנות 12 בולים. גליונות שלמים כמעט ולא נותרו. באשר לחותמות שבהן הוחתמו הבולים, יש לשים לב, שבמקומות מסוימים בצרפת לא היו סוכנויות-דואר, אבל היה-היו תאי-טלפון ציבוריים. הפקידים שהפעילו אותם, השתמשו בחותמות, שהכילו את האות "T". עוד יש לשים לב לערכים הנקובים בבולים עצמם: ערך של שלושה פרנק (לעומת 25 סנט המצוי) התייחס אך ורק לשיחות בינלאומיות. אגב, הבולים הללו שורצים ממש הבדלי-ני, צבע, הדפסה וסטיות למיניהן, שחלקן בלבד מאזכרות בקטלוגים צרפתיים.

צרפת: עלון-תקשורת

בלגיה הדפיסה בולי-טלפון דו-לשוניים עם דיוקן המלך ליאופולד השני החל בשנת 1890 בצמדים הפוכים עם פס-ביניים. בבריטניה הודפסו בולים (שהכיתוב בהם "חברת-הטלפון

ההתפתחות העצומה של איסוף טלכרטים בעשור האחרון וה"שידוך" הלא-תמיד-רצוי בין תחביב חדשני זה לבין הבולאות, הביא את אספני כרטיסי-הטלפון לדי חיפוש "לגיטי-מציה" והם, אמנם, מצאו אותה ע"י חשיפת השורשים הפילטליים של פריטיהם.

מה ענין שמיטה אצל הר-סיני, ישאל הבולאי התמים: מה לנייר-הבולים ולפלטטיק של הכרטיסים? האמנם יש איזה מקור משותף, איזו "חוליה חסרה", כמו, להבדיל, בין האדם והקוף? ובכן, הקשר קיים והוא מתבטא בצורת לא פחות מ-768 "בולי-טלפון", המפורטים בקטלוג של מ. היסקוקס, שהופיע בשנת 1982 תחת השם "טלגרף אנד טלפון סטמפס אוף דה וורלד".

כמו כל האספנים, להוטים גם הטלכרטיסטים לתעד את הקדומים והמוקדמים של נושא התחביב שלהם.

"בתקופת-הזוהר" הונפקו "בולי-טלפון" בעשר מדינות: למעלה מארבע מאות סוגים שונים הודפסו בקנה-בלבד, קרוב למאתיים בארצות-הברית והיתר בצרפת, בלגיה, בריטניה, מונאקו, גרמניה, אוסטריה ודנמרק.

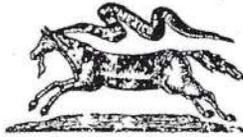
קנדה: יותר מ-400 סוגים

איך זה פעל?

הפקיד באשנב-הדואר היה מוכר ללקוח, שביקש להשתמש בתא-טלפון, בול מיוחד, מחתים אותו ומשאיר אותו בידי הלקוח בגמר השיחה. הבולים הללו שימשו כאסמכתא להנהלת-חשבונות ולכן תויקו לרוב – מה שמסביר את החורים שנגרמו ע"י סיכות, המצויים בבולים משומשים רבים.

באוריה – הארץ היחידה בקיסרות הגרמנית שהנפיקה מה שנקרא "טלפון-בילייטס", עם בול מוטבע וניקבוב חיצוני – רשמה על גבי הטופס, כי הוא מאפשר שיחה בת חמש, או שלוש עד חמש, דקות מתא ציבורי ויש להציגו לאנשבאי בתום השיחה. הפיתקיות הללו היו בשימוש בבוואריה בשנים 1891-1908. הם מבוקשים ביותר ע"י האספנים ובאחרונה ניראו כאלה גם בשוק-הבולים בישראל.

ביקור אצל בולאי מכסיקו

AMEXFIL

ASOCIACION MEXICANA DE FILATELIA, A.C.

מאת שלמה אביגד

מכסיקו – הבירה – היא העיר הגדולה בעולם. מיפקד-אוכלוסין לא נערך בה באחרונה ועל כן מנחשים, שיש בה 20 מיליון תושבים, לפי גירסה זהירה, או 27 מיליון (כולל פרברים) לפי גירסה, שאולי מוצדקת גם כן. בתוכם יושבים, איך לא? גם בולאים. אבל, לגלות אותם, זאת ממש מלאכת חיפוש המחט בערימת השחת.

לפני שיצאנו לסיור ראשון בכרך העצום וההומה, שאלנו במודיעין של מלון "שרתון מריה-איזבל" אם ידועות להם חנויות למימכר בולים באזור. להפתעתנו השיבו בחיוב: "כן, ממש מעבר לפינה, ברחוב ריו טיבר 99, יש חנות כזאת".

אחרי הליכה של דקות מיספר, אכן מצאנו את ה"פילטליה" של מוסוט בקלי-קלות. מה שלא מצאנו היו דברים שעניינו אותנו. בית-העסק מתמחה, בעיקר, בבולי-מכסיקו, ובאביזרי-בולאות. יש גם מלאי לא-מרשים ביותר של מה שמכונה "בולי-ילדים" סגוניים – וזהו זה. חיפשנו סידרה בלתי-חתומה של בולי כוכבי קולנוע מכסיקנים פופולריים ואכן השגנו אותה. ביקשנו גם "סט" של אותה סידרה על מעטפות יום-ראשון ומכרו לנו גם אותה. רק בדיעבד עמדנו על כך, שהבולים הוחתמו בתערוכת-בולים בארצות-הברית. מעטפות יו"ר רגילות – לא היו בנמצא.

שאלנו את בעלי-החנות, שהפגינו אדיבות למופת, היכן קיימות במכסיקו-סיטי חנויות-בולים נוספות ואמרו לנו, שיש אחת ב"רפורמה", שדרות-הפאר במרכז-העיר, במרחק לא-רב. שאלנו גם למצב הבולאות בקרב 90 מיליון המכסיקנים והוגד לנו, שהתושבים מתעניינים יותר בכדורגל ובמלחמות-פרים מאשר באיסוף-בולים, אבל יש ויש גם פילטליסטים מאורגנים, שאפילו מוציאים לאור ביטאון מקצועי. הבטיחו להשיג לנו עותקים אחדים כעבור ימים מיספר וגם סיפרו לנו, שהבולאים מתכנסים אחת לשבוע במקום-מיפגש קבוע בשדרות-"רפורמה". משם שמנו פעמינו אל החנות השניה, הממוקמת ב"רפורמה" מס' 418, בבעלותו של מי שנושא את השם היווני-הקוסמופוליטי וויקיס קורננה סטיליאנוס. מבחינתו של אספן רציני לא היה מה לחפש שם ועל כן מיהרנו להרים ידיים ורגליים ולהשאיר את הזבנית עם התוויות הצבעוניות, שהחנות גדושה בהן.

בנוסף לאגודה בעיר-הבירה שנוסדה ב-1980 יש עוד מיספר אגודות בולאיות לא-גדולות בערי-השדה. דמי-החברות מסתכמים ב-120 פזו (המטבע של מכסיקו שווה, פחות או יותר, לשי"ח שלנו) פלוס מע"מ. נוער בולאי משלם רק את

עצמו אינו טורח להודיע עליהם ברבים. כל גילוי של החוקר-המרצה תועד בשקפים והוסבר בפרוטרוט. לאחר כעשרים דקות, שוב הודלק אור באולם והזהינו בפני הנוכחים כבולאים שהגיעו לכאן מישראל הרחוקה.

השם "ישראל" הדליק אור נוסף, הפעם בעיני המארחים שמסתבר, כי רבים מהם באו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, ובראשם ד"ר אלחנדרו גרוסמן, נשיא בולאי-מכסיקו. פגשנו ביניהם יהודים חביבים, שיש להם קרובי-משפחה בארצנו ושביקרו בה לא-אחת.

עוד לפני שהספקנו להגיד "גי'ק רובינסון", הזמינו אותנו לבמה והפצירו בנו לספר להם על הבולאות בישראל. מבלי שהוסמכנו לכך במפורש, אבל מתוך הנחה, שרצוי, כי בולאי כל העולם יתאחדו, בירכנו אותם בבירכת אחים לתחביב בשם אספני-ישראל ולקינוח הרשני לעצמנו להזמין את כולם לבוא ולבקר אצלנו בתערוכת-היובל שתתקיים בשנת 1998. לאחר מחיאות-הכפיים הסוערות, עוד גילגלנו שיחת-רעים על מצבם שלהם. מסתבר, שהם מתכנסים לפעילות אחת לשבועיים באולם שהועמד לרשותם לפנים אחת לשבוע. גם אותו יצטרכו לפנות בקרוב ולהיוועד במקום אחר.

נפרדנו מהאנשים הנחמדים המייצגים את הבולאות המכסיקניות במיטבה, לאחר שקיבלנו הבטחה, כי ישמרו על קשר ושימסרו לנו פרטים נוספים על פעילותם. מאז, העלו הרבה מים את מיפסל-הכינרת, אך לא שמענו מהם. מה אפשר לעשות. המכסיקנים אפילו אינם נוהגים לומר "מאניאנה", כמקובל ביתר הארצות הדוברות ספרדית. "מחר" זו התחייבות מדוייקת מדי. הם אומרים בפשטות "אהוריטה", שפירושו "אוטוטו". אנחנו עדיין מחכים.

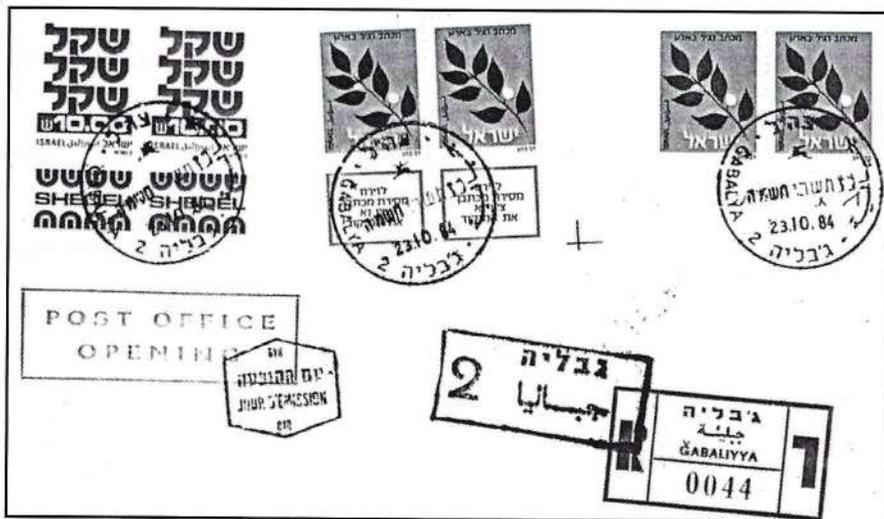
מחצית-הסכום. חברים מחו"ל משלמים 37 דולר לשנה. כל חבר מקבל חניס את עלון-האגודה אחת לחודשיים מאז 1983. הביטאון המקיף 16 עמודים, מודפס בשחור-לבן, מוקדש, בעיקר, לבולים ולתולדות-הדואר של מכסיקו, שהוא פרק בולאי-היסטורי מגוון ומרתק הרבה יותר מכפי שמשערים. העלון מופץ ב-450 עותקים, שזהו, בקירוב, מיספר הבולאים המאורגנים בכל המדינה.

בידי-הב"ג גילינו עוד ששה שמות של סוחרי-בולים ברחבי-העיר, אך פניות טלפוניות העלו חרס. נסיון נואש אחרון לתור אחרי בולים ומוכריהם עשינו ביום א' בבוקר, כאשר שוטטנו ב"לאגונה", שוק-הפישפשים האדיר. בתוך הצפיפות האיומה והזבל שמציעים שם במחירים לא-רדווקא צנועים, איתרנו רק רוכל גלמוד אחד, שבנוסף לספרים משומשים החזיק גם באלבום מיסכן עם בולים מכסיקנים פשוטים. אצל רוכל אחר גילינו ספר-מחקר בולאי מעניין, אם כי לא עתיק, אך היתה לו החוצפה לדרוש עבורו מאתיים שי"ח!

לאחר שקיבלנו בחנות של מוסוט, שהזכרנו לעיל, צרור חוברות של עלון האגודה הבולאית "אמכספיל" – ראשי-תבות של "אסוסיאסיון מכיקנה דה פילטליה" – פרטים על מקום ההתכנסות, נסענו בערב גשום של יום ב' אל בנין לישכת-המיסחר הלאומית, ירדנו למרתף וכאן נגלו לעינינו השמן והסולת של הבולאות המכסיקניות.

באולם נאה ישבו כעשרים עד שלושים גברים בגילאים שונים והיטו אוזניים קשובות הרצ-אתו של אחד החברים על תשניות ושגיאות בבולי-מכסיקו המודרניים. המרצה השקיע מאמץ רב וראוי להערכה במציאת הבדלים וסטיות בנייר ובהדפסה, שהדואר המכסיקני

קשיים באיסוף חותמות צה"ל בשטחים

כן צוינו חותמות, שפשוט נעלמו ולא ניתן למצוא אותן כגון עזה 7 ודיר-אל-בלח. חותמות דואר-נע בקעת-יריחו 1, היתה בשימוש עד ה-22.12.86, עת הוחלפה בחותמת חבל-יריחו. בשנים האחרונות הפעיל הדואר חותמות מיוחדות בבית-לחם בתקופת חג המולד. בין החותמות שהיו בשימוש היו הבדלים ולכן יש מקום לתארם ולקלטם בניפרד. תשני"ג: היו שלושה סוגים של חותמות, שניים עם הכוכב למעלה, אבל עם שינויים במיקום התאריך העברי והלועזי. קיימת חותמת שונה עם הכוכב למטה. תשני"ד: יש חותמת בית-לחם ללא מספור וחותמת עם בית-לחם 1. יתכן שיש מקום לקבוע תת-מיספור לחותמות אלו בגלל ההבדלים המהותיים. אגב, מענין כיצד השינוי מחבריה-קטלוג תמונה של חותמת חג-המולד עם התאריך 8.6.94? ממתי חל חג-המולד בחודש יוני? בשנים האחרונות לא ראיתי בתערוכות בארץ אספנים שמתעמקים בחקר חותמות עכשוויות – וחבל. מחקר בולאי שאינו נעשה בעיתו – יהיה קשה שבעתים עם חלוף השנים, כאשר רוב החומר ההיסטורי והתיאודי ייעלם מהשטח.

במספר מקומות נאמר, שההודעה לקהל בדבר הפסקת השימוש בחותמות דואר-ישראל היא מס. 37/93. ובכן, עוד ב-13.12.93 בהודעה לקהל מס. 119/93, נמסר לציבור על הפסקה קרובה של פעילות הדואר הישראלי. בהודעה זו נפלו הרבה טעויות ולמרות זאת, חזרה רשות-הדואר על אותו נוסח בהודעה לקהל 37/94, תוך התעלמות מקיומן של חותמות נוספות, שלא אוזכרו. ישובים כגון אל מגאז, אל בורג, חנועה, עבסאן, אל-גרה ועזה 6 לא צוינו, למרות שהיו קיימות עד היום האחרון והחותמות הוחזרו מסניפי הדואר לממונה על הדואר בחבל-עזה באשקלון.

מאת ד"ר פיבל הדי

לפני מספר חודשים ראה אור החלק השלישי של קטלוג חותמות דואר-ישראל, פרי עבודתם המאומצת של הי"י נכטיגל וב. פיקסלר ז"ל. שנים המתינו האספן התימאטי והאספן של תולדות הדואר של ישראל לקטלוג מסוג זה. הפרק החדש, שעניין אותי במיוחד, מוקדש לדואר בשטחים תחת מימשל צבאי, כלומר החותמות שכוללות את המילה "צה"ל". על מנת לפרסם פרק זה, היה צורך במחקר מעמיק, שאכן נעשה. כידוע, חלקים מהפרק הזה "יסגורים" כלומר נסיגת צה"ל מסיני, ומעזה ושינויים מדיניים ברמת-הגולן (עם קבלת חוק רמת-הגולן) הביאו לכך, שבאותם אזורים לא יהיו עוד חותמות צה"ליות. ביהודה ושומרון החותמות הללו עודן בשימוש. מסיבה לא ברורה לי, רשות-הדואר נמנעת מלהודיע על החזרתן של חותמות לשימוש או, מה שיותר גרוע, חותמות מוכנסות ומוצאות משימוש ללא כל הודעה מראש. חותמות כאלה הופכות ל"להיטים" מבחינת תולדות-הדואר ורק מעקב אישי מאפשר גלגולן. להלן מספר דוגמאות שמן הסתם לא היו ידועות למחבריה-קטלוג: חותמות טולכרם 3 וטולכרם 4: החותמות האלו הוכנסו לשימוש לראשונה ב-16.7.67. לפי הודעה לקהל מס. 42/69 הוצאו משימוש ב-1.7.69. בתאריך 18.10.87 הוחזרו חותמות אלו לשימוש ללא הודעה מוקדמת. המצב של חותמות רמאלה 3 ורמאלה 4 דומה: הן הוכנסו לשימוש ב-11.7.69. החזרתן ללא התראה מוקדמת, נעשתה ב-12.10.87. חותמות חבל-עזה מהוות בעיה קשה עוד יותר: יש חותמות שהוכנסו לשימוש בלי הודעה או שניגנו והושמדו במהלך השנים והוחלפו בחדשות בלי ליידע את הציבור. למשל: חותמת רפיח 2. נכטיגל ופיקסלר משאירים סימן-שאלה ליד מועד הפסקת השימוש בחותמת זו ובצדק. החותמת מסוג C-4 הוכנסה לשימוש ב-23.7.67 ביחד עם חותמת רפיח 1 ו-3. מסתבר, שהחותמת אבדה או נשחקה, וב-29.5.84 הוכנסה לשימוש חותמת חדשה. מתי הוצאה משימוש חותמת רפיח 2 המקורית והוחלפה ולמה? גיבליה 2: לגבי חותמת זו נאמר, שהוכנסה לשימוש ב-20.11.67 והוצאה משימוש ב-11.10.93, כאשר הולפה בחותמת מסוג חדש, C-14. באוספי מצויה חותמת היום הראשון מה-23.10.84, שברור שהחליפה את החותמת המקורית. ולגבי הפסקת השירות של דואר ישראל בחבל-עזה:

רוחות רעננות מנשבות בתצוגות ובאירועים

מציגים ישראלים בהלסינקי ובסינגפור

השתתפות ישראלית נכבדה מאפיינת את התערוכות העולמיות הגדולות המתקיימות השנה. **לסינגפור** נשלחים אוספיהם של הייה יעקב שבתאי (דואר עברי); יוסף חכמי (מנדט); עודד אלישר (דואר-יונים); יגאל נתנאל (יפאן, קלאסי); שי שבתאי (קשרי-דואר של הישוב 1939-48); יואל סלוצקי (א"י 1927-48; נתיבים ותעריפים); דני פישר (משמעות צמחים ופרחים). יובל רונן (נוער, עולם-הילד); שלומי וולפנר (נוער, כדורגל); שי שיפטן (נוער, התפתחות הדואר הימי). **להלסינקי** יוצאים אוספיהם של הייה משה שמואלי (בלגריה במאה הי"ט); אברהם זכאי (ממצרים לירושלים במלח"ע הראשונה); שלמה שטרן (תעריפים ברוסיה הסובייטית 1917-23); יהודה קליינר (האיים הונויים 1896-1386); וויליאם גרוס (דואר יהודי במרוקו).

בלשים דמיוניים מכנבים בצרפת

הדואר הצרפתי שינה קלות את התוכנית של הנפקותיו לשנת 1995, שעליו נוספו: 25 שנה למות דה-גול, האספה הלאומית, ונוף העיירה קורז'. כן הוזרו הצרפתים לבשר על תוכנית ההנפקות למחצית הראשונה של 1996, שתכלול: יום-הבול; 6 בולים לכבוד "בלשים" בדיוניים מפורסמים: פנטומס, בלפגור, ארון לופן, הולטאביל, המפקח מייגרה, נסטור בורמה; צלב אדום (1); אמנות (3). "אירופה" (נשים מפורסמות, מדם דה סביניה). גנים לאומיים (3); תיירות (4); אירועים ויובלות: קונגרס הבולאים בקלרמון-פראנד, 100 שנה לאולימפיאדות, 50 שנה לאונסק"ו; 50 שנה לפסטיבל-הסרטים בקאן; 20 שנה לייסוד הועדה להגנת הסביבה במזרח ים-התיכון; 100 שנה להולדת ז'אק ריף; 100 שנה למסילות-הברזל בקורסיקה; לאור ז'אק מארט; גואדלפ; לקראת מונדיאל 98; בית-הולדתה של ז'אן ד'ארק.

חן-חן...

... לחנה ודי"ר אלכסנדר כהן מרחובות, ליעקב נתן מקרית-ביאליק וללאה וינר מחוג-מולדת, על תרומה נדיבה של בולים למען הנוער.

וחידושים. בני-סמך יגישו שירות הינם למבקרים שיבקשו להעריך פריטים ואוספים, תהיה הסעת-חינם ממרכז לונדון ובחזרה, יופצו מעטפות מיוחדות, יהיה מיגרש מישיחקים לפעוטות בפיקה, שי יוגש לכל ילד וטיפול מיוחד יוענק לאורחים חשובים. בין המבקרים תוגרל טיסה זוגית לתערוכת הבולים העולמית בסינגפור.

מבט לאחור בנוסטלגיה

"הדואר, המיברקה והטלפון מתפקדים כמו באירופה. מכתבים לאירופה יוצאים רק פעמיים בשבוע ובירושלים, למשל, אתה יכול לפגוש, בערבי רביעי וראשון, לפני צאת המשלוחים, כל אדם מן הישוב בדואר המרכזי. יחסי-הגומלין ערים ומקפים מאד וקשרי-הדואר עם אירופה מורגשים כחוליה חיה בין ארץ-ישראל לעולם החיצון הגדול. פעם שילשתי ביום חמישי בשמונה בבוקר מכתב לתיבה בדואר המרכזי בירושלים. ישישה אחת, אנגליה, שהסתכלה בי, פנתה אלי בהתרגשות: אם אטריח עצמי תיכף ומייד אל תחנת-הרכבת, עוד אספיק אל רכבת-הדואר, ואם לא אמחר לשם, יישאר מכתבי מונח בדואר עד יום א' הבא. על כן, יעצה לי, שאבקש מפקד-הדואר להחזיר לי את המכתב מתוך התיבה. מאוכזבת מאד היתה, כאשר שמעה מפי, שהמכתב מיועד רק לנמען בחיפה... אבל, התנהגותה היתה אופיינית לחשיבות שמיחסים בארץ לדואר לאירופה". (הוגו הרמן, "א"י כפי שהיא במציאות". ווינה 1933).

התערוכות הקרובות באירופה

אספנים אוהבים "למוזג את המועיל עם הנעים" ולערבב שמחת חופשה בחו"ל בשמחת פעילות בולאית. לידיעת היוצאים לאירופה, הרי לפניכם לוח-הזמנים של התערוכות הבולאיות העיקריות במשך שנת 1995 כדי שאפשר יהיה לתאם את תאריכי-החופשות:

* לונדון, בריטניה	27-30.4.95	(בינלאומית)
* גמונדן, אוסטריה	25-28.5.95	(תלת-ארצית)
* בריסל, בלגיה	19-21.5.95	(לאומית)
* הלסינקי, פינלנד	10-15.5.95	(עולמית)
* אורליאן, צרפת	2-6.6.95	(לאומית)
* מסטריכט, הולנד	12-14.5.95	(לאומית)
* אוסנבריק, גרמניה	14-17.9.95	(לאומית)
* לונדון, בריטניה	10-15.10.95	(לאומית)
* בול, שווייץ	17-25.6.95	(לאומית)
* סטאוונגר, נורבגיה	95	(לאומית)
* רוטרדם, הולנד	14-15.10.95	(אזורית)
* מלמה, שבדיה	27-29.10.95	(בינלאומית)

בתערוכת "נורדיה", שתקיים השנה בימים 27-29 באוקטובר בעיר השבדית הדרומית מלמה יבוצעו לראשונה רעיונות מהפכניים שהוצעו ע"י התאחדות בולאי שבדיה ושעליהם רמז נשיאה, גונאר דאלווי, בעת ביקורו בארץ בשלהי 1994.

ב"נורדיה" מציגים אך ורק בולאים מארצות סקנדיביה והיא נודדת בתורנות בין חמש המדינות הללו. כדי למשוך לבולאות סוגים נוספים של מבקרים, הוחלט שבצד הבולאות המסורתיות, יונהג לראשונה גם "מדור פתוח", פשוטו כמשמעו, פתוח לכל מאן דבעי או לכל דיכפון. לא צריך להיות חבר בהתאחדות ארצית ולא במועדון מקומי ולא נחוצה שום "הכשרה" מוקדמת, כגון זכייה בפרס כלשהו מקודם. יתרה מזו: "פתוח" פירושו, שלא יקפידו על ייחוד פילאטי צרף. מותר יהיה להציג חומר אור והסברה לא-בולאי — עד למחצית המוצג. מאחר שהדואר השבדי תומך ברעיון כדי לקדם את המכירות שלו, אפשר יהיה להציג במדור הפתוח גם חומר חדש, דהיינו לפחות 50% בולים שהונפקו בעשרים השנים האחרונות. המוצגים יישפטו ע"י חבר-מומחים נפרד, שינהג על פי הקריטריונים הבאים:

40 נקודות עבור הרעיון והמקוריות של האוסף.
40 נקודות עבור ידע מקצועי של הנושא;
20 נקודות עבור צורת התצוגה.

יש להדגיש, שבניגוד לשיפוט מסורתי, לא ייקבעו שום נקודות עבור נדירות של פריטים. המציגים רשאים להגיש לתחרות אוספים קלאסיים, תימטיים, תולדות-הדואר, תערובת של כל הסוגים ושיטות חדשות לגמרי.

סוכם, שהערכות גבוהות תוענקה למוציגים אסתטיים ושהמוציגים יקבלו פרסים כמו בקטגוריה המסורתית. מי שהשתתפותו תאושר, חייב להציג מינימום של שתי מסגרות.

במטרה לשמש אטרקציה לקהל רחב ככל האפשר, תקיף תערוכת "נורדיה" הקרובה גם ביצועים מסוגים אחרים כגון מיצעד-אופנה, הצגת דגמי-רכב חדשים, תיאטרון לילדים ואירועים אחרים לכל המשפחה, שלא לדבר על זוכנים של הנהלות-דואר ושל סוחרים.

הרוחות החדשות המנשבות באירועים בולאיים ניכרות גם בהכנות לתערוכת-הבולים הבינלאומית "סטמפ '95", שתתקיים בימים 27-30 באפריל 1995, במרכז-הירידים בומבלי שבלונדון. האירוע, המתוכנן לסופשבוע ארוך בין יום ה' בצהריים עד יום א' בערב ועשוי להשתלב יפה גם באופנה הישראלית החדשה "לקפוץ" לסופשבוע באירופה, נהנה מחסות הדואר האנגלי וחברת סטנלי גיבונס, אך לא מאושר ע"י הפדרציה הבולאית העולמית. ישתתפו הנהלות-דואר מכל העולם, סוחרים, מו"לים, יצרני אביזרים ועמותות. הכניסה תהיה חופשית וכל מבקר יקבל מדרך מודפס חנים. ייערכו סמינרים בולאיים בהשתתפות מומחים נודעים,

הרמן באהר – הידיד האנטישמי שדחף את הרצל לציונות

אחד מחברי "אלביה" נשא נאום אנטישמי – ושאר החברים הריעו לו; הרצל לא היה מסוגל לשאת זאת – והחליט לנתק את יחסיו עם האגודה בו במקום. אמנם, הוא לא השתתף באזכרה לוואגנר. אולם, יומיים לאחר מכן שיגר הוא איגרת אל מועצת האגודה, וציין כי אין הוא חפץ להישאר בשורות אירגון אשר חבריו לקחו חלק בהפגנה אנטישמית "שהינה ברורה לכל אדם הגון".

לאחר פרישתו של הרצל החליטה "אלביה" שלא לקבל עוד חברים יהודיים חדשים. החברים היהודים הוותיקים הושארו באגודה "לפנים משורת הדין".

אין ספק שהרצל למד רבות ב"אלביה". בראש וראשונה, פעילותו באגודה זו עוררה בו רגשות לאומיים יהודיים. כן למד הוא באגודה את אמנות הנאום והכיר בחשיבותם של אירגון קפדני ומשמעת חמורה. רבים מנושאי יצירותיו המאוחרות יותר נלקחו מחוויותיו בשורות "אלביה". הדבר ניכר ביחוד במחזהו "הגיטו החדש".

באהר הפך לחביבים ומנהיגים של הסטודנטים האנטישמיים. הוא עבר מווינה לאוניברסיטת גראץ, גורש גם משם, המשיך בלימודיו בציריך, חידש את פעילותו האנטישמית והשתתף במרבית תיגרות הסטודנטים.

באחד הימים ישבו באהר וחבריו, אנשי אגודת הסטודנטים "ארמניה", ושתו לשוכרה במרתף בירה. לפתע קם באהר השיכור ממקומו וקרא: "בואו אל הרבי הקדוש מסאדיגורה! אם הוא לא יחולל לנו נס כלשהו, יהיה גורלו רע ומר!" מיד הוזקה למקום מרכבה. הסטודנטים השיכורים הצטיידו במלאי של בירה ויין, הגיעו אל ביתו של הרבי ופרצו פנימה.

לעיניהם ניגלה ישיש לבן זקן, שישב רכון על הגמרא. הוא התבונן בשלווה בסטודנטים הפרועים, אחר שאל חרש:

"מה רצונכם?"

"לראות את פני הרבי מסאדיגורה", אמר אחד הבאים.

"הריני לפניכם", השיב הישיש.

קולו המרגיע הפיל דיממת מוות על הסטודנטים. הם ניצבו בחיל, כעומדים על אדמת קודש. לבאהר עצמו נדמה היה כי הוא ניצב מול אחד האבות, עליהם מסופר בכתיבי הקודש. משהו בלם את הגידופים שעלו על שפתיו. הוא ניצב ונעץ את עיניו בישיש. אדי האלכוהול נמוגו במהירות. לבסוף גימגם באהר מילות תודה והתנצלות. הרבי השיב לו משהו בעברית – והסטודנטים חמקו החוצה, כמו ילדים נופים. מיקרה זה היווה מפנה בחייו של באהר. הוא נרפא מן האנטישמיות אחת ולתמיד.

הרמאן באהר היה מעריץ נלהב של ציר בית הנבחרים האוסטרי ריטר פון שוהנר, והשתתף במרבית האסיפות האנטישמיות שנהלו על ידו. לפון שוהנר היתה השפעה גדולה על הסטודנטים, והאנטישמיות פשטה במהירות על פני האוניברסיטה. באהר נכנס ל"אלביה" כאשר כבר היה הרצל חבר בכיר באגודה זו – והפיץ את הרעיונות האנטישמיים בקרב החברים הצעירים. אולם, הוא לא שכח לעולם את פגישתו הראשונה עם הרצל, אשר עשה עליו רושם עז בהליכותיו המלכותיות.

כאשר מת ריכארד וואגנר, הכינו הסטודנטים הווינאיים אזכרה רבת רושם. "אלביה" הטילה על הסטודנטים למשפטים ארסנר והורנר לשאת את דברה. אולם, יום לפני האזכרה חלה הורנר במפתיע, ובאהר התנדב לנאום במקומו.

האזכרה לריכארד וואגנר נערכה ב-5 במרץ 1883 ב"אולם סופיה" בווינה. היא הפכה להפגנה פאן-גרמנית של הסטודנטים. מובן מאליו שבאהר מילא תפקיד מכריע בהפגנה זו, ונאאמו היווה את נקודת המוקד של הערב כולו. במקום לדבר על המוסיקה של וואגנר דיבר באהר על השקפותיו האנטישמיות של המלחין. הוא השמע באותו מעמד את ה"אני מאמין" הפאן-גרמני שלו ותיבל אותו בהערות אנטי-יהודיות.

הסטודנטים הריעו לו בהתלהבות. אולם, מאחר שהוא תבע את סיפוחה של אוסטריה לגרמניה, התערבה המשטרה האוסטרית והפסיקה את האזכרה. ימים מספר לאחר מכן הובא באהר בפני הסנאט של האוניברסיטה וגורש ממנה. אולם, הוא הצליח להחדיר ל"אלביה" את הרוח הארית הלאומית.

בגליון מס' 10 של "שבל" הוקדש מאמר קצר לעובדה, הנכונה כשלעצמה, כי לא פרשת דרייפוס הפכה את בנימין זאב הרצל לציוני. אבל, מה כן הפך את הרצל לציוני? מה היה הדחף הראשון, שהביא את חוזה המדינה להכרה, שאין פתרון אחר ל"שאלת היהודים"? כדי להשיב על כך, עלינו להסתמך על הסופר וההיסטוריון היהודי המנוח יוסף פרנקל, שפירסם את מימצאיו לפני שלושים שנה ומסתבר, שיש לתשובה המפתיעה גם רקע בולאי!

בשנת 1963 חגגה אוסטריה את יום הולדתו המאה של הרמן באהר, שמת ב-1934. התקשורת ציינה, שבאהר היה סופר, משורר, מבקר, מחזאי, מפיץ, עתונאי, מטיף ונביא וראוי לתואר "ברנארד שאו האוסטרי".

בול הונפק לזיכרו, על פי דיוקן של הצייר אמיל אורליק ("מיכל" מס' 1130), שהגיע לשוק אפילו בלי ניקוב (שוויי קטלוגי 250 מ"ג). בכל חגיגות הזיכרון התעלמו המספידים מעובדה אחת: שבאהר היה, כמו אוסטרים רבים, אנטישמי כמעט מבטן ומלידה. על כל פנים – מנעוריו והשינאה הזאת היא שהעניקה לציונות המדינית את מחוללה – את הרצל.

בשנת 1878 למד הרצל משפטים באוניברסיטת ווינה. שנתיים לאחר מכן הצטרף אל אגודת הסטודנטים "אלביה". הוא נשא בגאווה את התגורה הצבעונית והכובע המיוחד של "אלביה", ביקר במועדון האגודה מדי יום ביומו, ובשנת 1881 אף השתתף בדו-קרב סטודנטים שנערך על ידה. מטרתה של "אלביה", בדומה לשאר אגודות הסטודנטים שצצו באותה תקופה, היתה לנסוך את "השפת העולם הגרמנית" בחבריה. החברים היהודים המועטים היו נלהבים ל"גרמניות" יותר מן הגרמנים עצמם – פרט להרצל, אשר התנגד לנטייה זו. הוא התמרד נגד "השקפת העולם הגרמנית", שפך קיתוני לעג ובוז על האידיאלים הנערצים על חבריו – ונחשב בעיני חברי האגודה כאדם בלתי מהימן. לפני כששים שנה, היה יוסף פרנקל האדם היחיד, שהורשה לעיין בארכיון של "אלביה", אשר הושמד לאחר מכן במלחמה העולמית השנייה. ההיסטוריון היהודי גם שוחח עם שריד מחבריה הוותיקים ביותר של האגודה, שהיטיב לזכור את הרצל ותקופתו. בין היתר התברר: חברי "אלביה" זכו לכינויים מיוחדים, אשר כל אחד מהם אפיין את בעליו. בהרצל הודבק שמו של טאנקרד, נסיך הגליל ואנטיוכיה – מצביא הצלבנים, אשר לקח חלק חשוב בכיבוש ירושלים. הכינוי "טאנקרד" רמז כי עוד בהיותו סטודנט לחם הרצל בגבורה בעת כל וויכוח על הבעייה היהודית.

הסוחר-הזיפן האנגלי הסגיר עצמו ונענש

עצמו בזיופי-בולים, שהכניסו לו, בעשר השנים האחרונות, כמאה אלף לירות-שטרלינג.

הוא תיאר בפני חוקריו המופתעים בדיוק נמרץ כיצד ביצע את הרמאויות: בהיותו מומחה מוכר לבולים מן המניין של בריטניה עם ראש המלכה אליזבת בדגם מצוין, היה משנה צבעים על מנת להפוך בולים פשוטים ליקרי-המציאות. לדוגמה, הוא תלש דף-בולים מתוך קונטרס בעל כריכה אדומה והחליף אותו בדף מתוך קונטרס אחר. הוא גם הישרה בולים בתמיסת-דיו חלשה כדי לשוות להם גוון כחלחל, מה שהעלה את ערכם. את הקונטרס, שבו הדביק ארבעה בולים בני 19 פנס כ"א, מכר ב-1250 ליש"ט... כן זיף דבק ופסי-זרחן.

כשמצפנו החל נוקף אותו, השתדל לאתר את קורבנותיו והחזיר את הכסף לכל אחד ואחד. אף על פי כן לא מצא מרגוע לנפשו והחליט להאשים את עצמו בארבע פרשיות של השגת כספים בטענות-שווא ו-86 מקרים של זיוף והונאה.

המשפט התקיים ב-21 בינואר 1995 ועורר סנסציה לאחר שהתובע איברהם מונסי הכריז: "זאת, ללא-ספק, אחת ההונאות הגדולות בעת החדשה". התקשורת עטה על ההגדרה הזאת – שהיא, כמובן, שטות מוחלטת – כמזאת שלל רב. סוכנויות-הידיעות הגדילו לעשות כשיווהו לכל העולם על "זיוף-הבולים הגדול בהיסטוריה". פתאום החל כל העולם מתעניין בבולים – ולא דווקא בהקשר חיובי. מיסטר ווילסון עשה שירות של דוב לבולאות כשהיפנה את זרקורי-הפרסום אל מעשיו הפליליים. פרקליטתו, אן קרוצ'ר, טענה לזכותו: "הוא מסכן, שעשה מה שעשה לא כדי להפוך למיליונר. מעולם לא נטל לעצמו אגורה שחוקה והוא החזיר את הכסף לכולם. הקאריירה שלו ושמו הטוב הושפלו עד עפר. הוא שיתף פעולה עם המשטרה מתוך שחש, כי עליו לגלות את הכל".

השופט דחה את גור-הדין לשבוע הבא ואז הטיל על ווילסון מאסר-על-תנאי של שנה וחצי וקנס בשיעור שלושים אלף ליש"ט. מחיר כבוד למדי, שלא ברור איזו הרתעה הוא מקפל בתוכו: או שהעונש ימנע סוחרים מלשווק בולים מזויפים – או שימנע אותם מלהודות במעשיהם...

אנחנו חיים, למרבה הצער, בעידן של חשיפה עצמית. מדי שבוע מתארחים באולפני-הטלוויזיה ומתייצבים במערכות-העתונים גברים ונשים אשר, כמו בתא-זוידוי של כומר קאתול, באים להכות על חטא, לשפוך את הלב או לגלות סוד ביוגרפי נוראי. כך נדמנו לנו בתהלוכה אינסופית מעוררת פלצות בוועלי קטינות ומפיצי-מגיפות, מוכי נטיות פרברסיות וקור בנות התעללות. כולם מעמידים עצמם לעמוד-הקלון של התקשורת ומתחננים לארבע מיתות של בית-דין או, לפחות, ל"ליט מלקות, כי כשל כוחם לסבול את המצוקה הנפשית.

יורשה לנו לפקפק בכנות התמימה של האופנה המדבקת הזאת של עשיית חשבון-הנפש בפומבי, שמראיינים וכתבים נוקקים לה לפרנסת מדוריהם ומישדריהם. במקרים לא-מעטים נובע הדרך הפתאומי להתערטל בפרהסיה מתוך יצר של התבלטות ורצון להופיע על המירקע או, לפחות, בטורי הרכילות. רק במקרים מעטים יחסית ניכר, שהמודה-המתוודה פועל מתוך מועקה מצפונית.

אלן ווילסון, כך התרשמנו, נמנה עם חריגים אלה. המיקרה שלו יוצא-דופן עד כדי כך, שכבש את הכותרות בעמודי-החדשות, גם בעתונות הישראלית, ואפילו סיפק עילה לראיון נדיר על בולאות ששודר ב"קול-ישראל".

ב-2 ביוני 1994 התייצב גינטלמן לבוש בהידור, נעים-הליכות, בתחנת-המשטרה בעיר-השדה לוטון שבמחוז דפורדשיר, אנגליה, הציג עצמו כאן ווילסון, סוחר-בולים בן 36 והאשים את

שנים מספר לאחר מכן פירסם באהר את סיפור "האנטישמיות – קובץ ראיונות בינלאומיים". הוא הזמין ארבעים אישים מגדולי אותה תקופה, וביניהם הסופרים איבסן, מומסן וביורנסון, להביע את דעתם על היהודים והיהדות.

רובם של המראיינים יצאו בחריפות נגד האנטישמיות, וכינו אותה בשם "הסם המשכר של הנשמות הקטנוניות", או "סמל הנבלים". היה שם גם מכתב מעניין של ארתור גיימס בלפור, שנשלח אל באהר ב-5 ביוני 1893, וזו היתה לשון המכתב:

הנני לאשר את קבלת מכתבך מיום ה-3 ביוני, בו אתה מבקש ראיון כדי לדון בבעייה היהודית באירופה. הייתי שמח לעזור לך ככל יכולתי בעבודתך, אילו רק יכולתי לעשות זאת. למעשה, אין כל בעייה יהודית קיימת באנגליה. ואם כי בעיות ההגירה מרוסיה וממרכז אירופה משכו תשומת לב מרובה בארץ זו, הרי אין זה בשל היותם של המהגרים יהודים, אלא בשל היותם עניים. בנסיבות אלו חוששני שלא תצמח לך כל תועלת מן הראיון, אשר אתה מבקש.

בכבוד רב, ארתור גיימס בלפור
בשלב זה הסתערו האנטישמים על באהר, וטענו כי הוא יהודי, או צאצא של יהודים. באהר הכחיש זאת בכל תוקף, והאנטישמים נאלצו להסתפק בטענה כי הוא "בעל נשמה יהודית". אפילו אנשי "אלביה" קמו עליו, והוא היה נאלץ לפרוש מאגודה זו.

באהר והרצל הוסיפו להיות ידידים טובים, ולהיפגש לעיתים קרובות. הרצל היה מבקר במקום עבודתו של באהר, במערכת העיתון "די צייט", ואילו באהר היה מבקר אצל הרצל במערכת "די נויע פרייע פרעסע", כדי לדון בבעיות ספרותיות ומדיניות.

בשנת 1896, כאשר פירסם הרצל את "מדינת היהודים", הכיר באהר בשליחותו הלאומית הגדולה של ידידו – ואף פירסם ביקורת פרו-ציונית בעיתונו.

באהר הוסיף להעריך את הרצל עד סוף ימיו. האנטישמי לשעבר העריך את ידיו היהודי לא רק כמנהיג ציוני, אלא גם כסופר ומחזאי. הוא ראה בו יהודי גאה ודמות אנושית גדולה ועתירת כשרונות.

**מחפש בולי
מושבות פורטוגל.
לפנות ל- ש/33,
מערכת "שביל".**

הבולאות לא נועדה לגברים בלבד!

**העיקר הראש:
היופי הקלאסי
של המלכה**

לא רק אצלנו. זה לא ענין לפמיניסטיות לענות בו: איש אינו מונע מנערות ונשים את הזכות לאסוף בולים. אולם, הן ממעטות להתפנות לתחביב זה – וחבל. יש אפילו נשים נשואות, שבפירוש "למדוד" לשנוא את הבולאות, משום שהיא גוזלת מעתותיהם של הבעלים המזנוחים אותן. אין ספק, שנוצרה בלא-מעט משפחות ברחבי-בתל "תסמונת-דחיה" נשית, כשהבעל מקדיש כל שעה פנויה ל"פיסות-הנייר הילדותיות שלו". יש כאן, בפירוש, "ינון" גברי; מחדל של אנשים הפרושים לעיסוק-הפנאי שלהם כמעין "מיפלט" ואינם מצליחים, או אינם מעוניינים כלל, לשתף בתחביבם את בת-הזוג. והלא כל אדם נבון יודה, שאין דבר מלהיב יותר מאשר לחלוק הנאה, לעסוק בצוותא ב"הובי" מעניין ומאלף.

והמזור הוא, ש"יחיד אשר נידנדה את עריסת הבולאות" היתה נשית. כשהבולאות היתה בחיתוליה – "החליפו אותה" נערות, שנמנו עם חלוצי-התחביב.

**העיקר הרגליים: היופי
המודרני של הדיילת**

שנה אחרי הנפקת בול-הדואר הראשון באנגליה, הופיעה ב"טיימס" הלונדוני מודעה, שבאמצע-עותה ביקשה גברת צעירה להמציא לה בול-דואר משומשים כדי לצפות בהם את קירות טרקלינה. היא ציינה, שכבר קיבלה מידידיה ששה-עשר אלף בולים, אך הכמות אינה מספקת...

כתב-העת ההומוריסטי הנפוץ "פאנץ'" עט כבר בשנת 1842 על "הגברות החרוצות-הבטלניות של אנגליה המגלות להיטות רבה יותר לצבור ראשים של מלכה משהפנין המלך הנרי ה-8 כדי להתזות אותם"...

קצת, כרגיל, והמדינה היתה כבר בת 12 כשנוצרה לכבד את האישה הדגולה הראשונה, הלו היא הנרייטה סאלד (1960). קשה לומר, שהמימסד הממלכתי אצלנו פינק את הנשים לאחר-מכן. ובכל זאת, זכינו לבולים לכבוד אלינור רוזוולט ומניה שוחט, גולדה מאיר ואנה פרנק, חביבה רייק וחנה אהרונוסון, חנה רובינא וארבע האימהות. למרבה הצער, הן "בטלות בששים" בתוך רוב גברי מכריע. בשנים 1991-92 נעשה ניסיון קלוש לתקן את המעוות, אך דואר-ישראל לא השכיל להשתחרר מן המחשבה, שהעולם שייך לגברים ושרק המין החזק, בעצם, ראוי להנצחה...

רושם מוטעה אחר אומר, שהבולאות נועדה לגברים, בלבד או בעיקר. אמנם, נכון הוא, שרוב האספנים הם ממין זכר. בימינו מהוות הנשים מיעוט מבוטל בעמותות ובמועדונים, בכל העולם,

הבול נולד בצלם האישה: ה"פני השחור", תווית-הדואר הראשונה בהיסטוריה, נשא את דיוקנה של המלכה וויקטוריה. עד מהרה התרבו בעולם הבולים שבהם התנוססה דמות נשית, שסימלה את האומה כולה: "מריאן" בצרפת; "גרמניה" ב"רייך" השני; "הלוטיה" בשווייץ; "בריטניה" ברחבי-ה"אמפיר" ועוד, עד ימינו אלה, כאשר כל נער-אספן מכיר לא רק את קלסתר-פניה של המלכה אליזבת השנייה כי אם גם את הגברות המסמלות בבולי-הדואר את איטליה, צרפת ומדינות אחרות. מאז 1840 הופיעו בעולם רבבות רבות של בולים שונים, שהוכיחו, כי בשטח זה, לפחות, לא היתה נהוגה מעולם שום "אפלייה מינית": מלכות ונשיאות, שחקניות ומלכות-יופי, סופרות וספורטאיות האצילו מיפתן וכבודן על מוצרי-הדואר מלכתחילה. אנו, בישראל המצויאסטית, פיגרנו

זודיאק

הופיע קטלוג חדש למכירה פומבית

מסי 6 שתיערך בתאריך

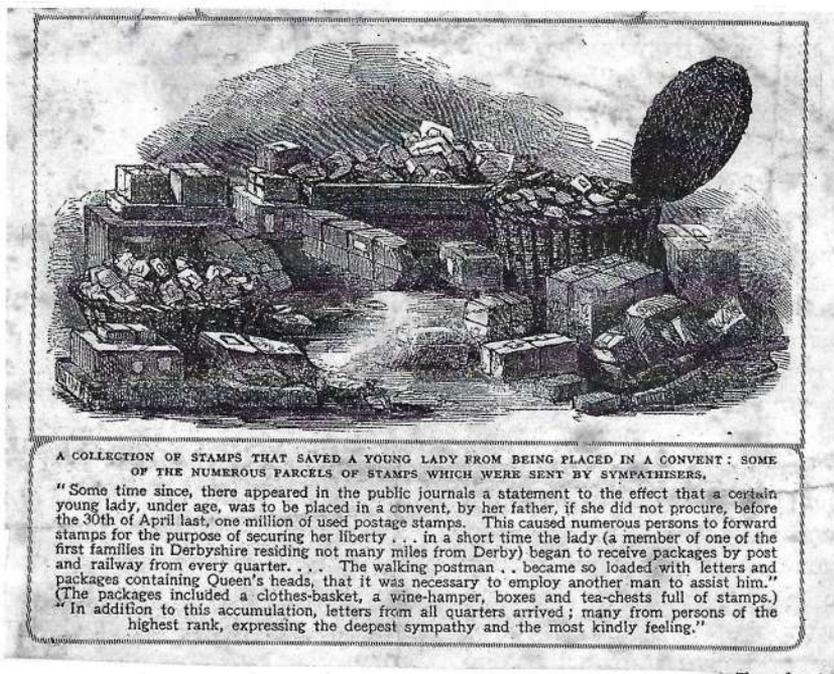
25 באפריל 1995.

מיטב בולי העולם ואוספים

ישראל, התקופה העותמנית והבריטית, מנהלת העם, קרן הקיימת אוטוגרפים, יודאיקה, אנטישמיות ומחנות רכוז, מטבעות עתיקות, פיסקליים, טעויות ועוד נושאים רבים אחרים.

המכירה הפתוחה לקהל לקוחותינו באופן פומבי

אספנים המעוניינים להשתתף יפנו לקבלת קטלוג חינם טלפון 5284931, פקס 291395 ת.ד. 4895 תל-אביב.

איור מתוך שבועון לונדוני המציג את תרומות הבולים שנתקבלו מהציבור להצלת הנערה

במדינות רבות בעולם ממשיכות ציירות מוכשרות לצעוד בשורות הראשונות של מעצבי-הבולים.

ומוסר-השכל: אין סתירה מהותית בין להיות אישה ולעסוק בבולים. אמנם, האספנות היתה לרוב, בכל הענפים, אחד מסממני הרכושנות הגברית. עושר ועוצמה היו תמיד בידי גברים, בעיקר. המין החזק נהנה מהצגת אוצרותיו וביקש להרשים בהם את הזולת. אבל, הזמנים השתנו ובחברה המודרנית והדמוקרטית אין עוד שטח שיחול עליו "ינומרוס קלאוזוס" לנשים, שתובעות "שוויון-הזדמנויות". ואין ספק: עקרונית ניתן לשכנע גם נשים שהבולאות הוא עיסוק תרבותי, אסתטי ומהנה – ובעיקר הבולאות התימטית, שבה ניכרת ההתקדמות הגדולה ביותר של נשים.

אמת: לנשים, בעיקר אם הן עקרות-בית ואימהות טרודות ובנוסף לכך גם עובדות מחוץ למשק-הבית, יש פחות פנאי מאשר לגבר, בדרך כלל. אבל, מן המפורסמות הוא, שהבולאות גם מרגיעה ורק צריך לדעת להסביר זאת ולא לדחוק את רגלי הנשים ולתת הרגשה, שזהו עולם של גברים. בחייל מתוסף גורם, שאינו קיים (עדיין?) בארצנו: הבולאים מתכנסים לרוב במיסבאות ובתי-מרוח לערבי-חילופין ונשים מהססות באופן טבעי להתקרב למועדונים כאלה, שבהם הבירה נשפכת כמים. דרושה עוד הרבה הסברה נבונה כדי לשכנע נשים ואימהות, כי איסוף בולים לא נועד לגברים ולילדים בלבד!

ובולים משומשים – בדבק עשוי מדגים. כמה אוצרות הושחתו ע"י "שיטה" זו – השד יודע... שטח קרוב שבו נשים עשו חייל הוא עיצוב הבולים: מרים קרולי, פרידל שטרן, חוה אורן וצילה מנוסי, אביגיל יורש, התר ווד, אורה שוורץ ואחרות, שחלקן משתפות פעולה עם בעליהן הגרפיקאים, כמו הזוג אשל, תרמו מכשרונן לשיפור התדמית של בולי-ישראל.

האישה כסמל לאומי בארגנטינה, איטליה וצרפת

למימדי סנסציה ניפחה העתונות הבריטית באותם ימים גם פרשה נוגעת ללב של נערה אומללה שהפכה ל"אספנית" על כורחה: בעתון יומי מלפני כ-150 שנה הודפסה הידיעה הבאה: "לפני זמן-מה התפרסמה בעתונות ידיעה לאמור, כי קטינה מסויימת עומדת להיות מוכנסת למינור ע"י אביה, אם לא תשיג עד ה-30 באפריל מיליון בולי-דואר משומשים. הדבר הניע רבים לנדב בולים על מנת להבטיח את חירותה של הצעירה ממחוז דרבישיר. בתוך זמן קצר החלו מגיעים אליה מכל צד חבילות בדואר וברכבת. הדוור נעשה כה עמוס מכתבים וחבילות שהכילו "ראשי-מלכה" עד שהיה צורך לצרף לו עוזר. בנוסף לכך הגיעו המוני-מכתבים מכל מיני אישים, שהביעו אהדה והשתתפות". העתונות אף פירסמה את מצבור הבולים, שנערם אצל האב האכזר "כיפדיון-הבת" מגורל גרוע ממוות של כליאה במינור בדמי-ימיה. הניצול המחפיר אולי יכול ללמד אותנו למה היו מסוגלים גברים כבר אז כדי להגדיל את אוספיהם – ומדוע נרתעו הנשים בהדרגה מן התחביב, שהעביר אפילו אבות על דעתם... בתקופת-הבראשית של ההיסטוריה הבולאית היו גם אספניות רציניות ביותר, לא רק כאלה שחיפשו בולים חתומים בשביל טפטים או כדי להפיס את רצונו של הורה שלקה במה שכינו אז בזילול "טימבורמניה". בתולדות הבולאות זכורה, בעיקר, אישה אחת, שלא כל כך הצטיינה באספנות ובמחקר אלה מזוהה עם גילוי כתריסר מן הבולים הנדירים ביותר בעולם: גבי בורשאר חיתה במחצית המאה ה-19 בבורדו שבדרום-צרפת. בעלה היה יצרן-נשק וניהל תכתובת ענפה עם האי מאוריציוס בתקופה שהונפקו בוליה הראשונים של מושבה בריטית זו. כשהתפתח בצרפת השיגעון לבולים, חיטטה במכתבים ישנים בתיקי הבעל ואכן מצאה "פוסט אופיס" ו"פוסט פייד", שכיום לא יסולאו בפז. כנהוג באותם ימים "פרימיטיביים" קרעה את הבולים שמצאה מן המעטפות בפראות וביקשה להדביקם באלבום מדגם "לאלייה", שיצא לאור בצרפת.

לאכזבתה הרבה, לא מצאה מקום מסומן לבולי ה"פוסט אופיס" (מאוריציוס האדום והכחול המפורסמים) ועל כן החליפה אותם אצל אספן צעיר תמורת שני בולי "שמש" של מונטווידאו, שהיה עבורם "מקום שמור" באלבום שלה. אגב, האלבומים של ז'יסטן לאלייה, שיצאו לאור לראשונה בפאריז ב-1863, עשו שירות של דוב לבולאות: המקום השמור לכל בול היה קמצני להחריד והאספנים היו גוזרים את הבולים על מנת להתאימם לשטח בלי חפיפה. בולים בלתי-חתומים היו מדביקים בדבק שלהם

דשה מצלר

ואיך את מפתחת את האוסף?
 "באמצעות קשרים עם רעים-לתחביב. מאד עוזר לי ההולנדי האן דאמן, מחבר הקטלוג המקיף בנושא קקטוסים, שממנו קיבלתי הדרכה רצופה ויסודית. כעת אני מעוניינת מאד ביצירת קשר עם "קקטוסאים" נוספים. אני לומדת מכל אחד ומעשירה את אוסף שלי. אני יודעת, שהוא לא מושלם, אבל מקבלת כל בקורת באהבה. לא מובנת לי התנהגות של מציגים בתערוכות, שמתמרמים כשאין הם מקבלים את המדליות, שהם חושבים, שמגיעות להם".
 בעולם הדוקרני של הבולאות "הגברית", מהווה דשה מצלר חריג מלבב ומבלבב – ממש כשושנה בין החוחים!

הברית, לאחר מכן עברה לאירופה ועבדה, בין היתר, בכירטוס בחברת-תעופה. חלק מהזמן עבר עליה בנירנברג, שם יושב כיום אחד מבניה, אמן העוסק בייצור וויטראזים לכנסיות. יש לה עוד בן, הלומד פילוסופיה בדנור ובת שהיא מורה בקהילה היהודית באותה עיר. גבי דצלר התגוררה באמריקה עד 1982, כשהחליטה לעלות לישראל.

איך הגיעה, בכלל, לבולאות?

"אבי עסק בחילופי-סטודנטים במסגרת תוכנית-פולברייט והיה מתכתב הרבה. את המעטפות מכל העולם היה נותן לי וכך התערור אצלי העניין בבולים. בהתחלה אספתי לפי ארצות. כשהגעתי לאירופה, באתי במגע עם אספנים אחרים. בתחילת שנות ה-60 התחלתי לאסוף בולי-פריזים. משהללו התרבו והלכו, היה צורך להצמצם. הואיל והיה לי גם אוסף של קקטוסים "חיים", היה זה טבעי, שאגביל את עצמי לשטח זה. מכר ממעגן מיכאל, מומחה לגידול קקטוסים, היה משאיל לי עתונות מקצועית וכך למדתי להתייחד ולהתמקצע".
 מה גודל האוסף שלך כיום?

גבי מצלר, בעלת מראה צעיר ומצודד, שאיש לא היה חושד בה, שבנוסף לקקטוסים הספיקה, לגדל גם שלושה ילדים, מהרהרת:
 "אלפי פריטים, בוודאי. בולים, מעטפות, אינרות, חותמות..."

מוכרות לנו לא-מעט נשים המוצאות הנאה בגידול קקטוסים למיניהם. מוכרות לנו גם נשים ספורות שמוצאות ענין בבולאות. אבל למצוא אשת-חיל שתדע למוג את שני התחביבים – זה כבר דבר נדיר ביותר.

ובכן, גילינו אותה! דשה מצלר, ילידת מדינת קולורדו, כיום תושבת זיכרון-יעקב, משוגעת לשני עיסוקיה-הפנאי המענגים. יש לה בבית חממה עם כאלף קקטוסים שונים – וגם אוסף-בולים תימטי עשיר באותו נושא, שכבר זכה פעמיים במדליות כסף, בתערוכות בתל-אביב ובבאר-שבע. כעת היא חותרת למדלית-זורמייל, כדי שתהיה זכאית להשתתף בתערוכה העולמית בתל-אביב ב-1998. אין ספק, שעם המרץ שהיא משקיעה באוסף – שלושים שעות מדי שבוע – תצליח "לעלות כיתה". במקצועה היא מורה לתולדות-האמנות ולמלאכת-יד. עד שנות הששים התגוררה בארצות-

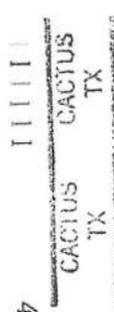
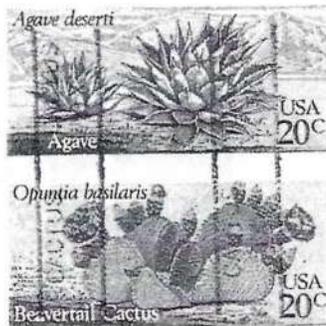
The Saguaro, dominates the desert landscape in southern Arizona, California and Sonora, Mexico. It is one of the largest and slowest-growing cactus known. A miracle of design, it has a strong supporting cylindrical core of rods extending to a height of 20 metres, joined by succulent tissues that support the tremendous weight of the plant weighing 10 to 15 tons.

Cancellation for town of Cactus, Texas, area of Giant Saguaro

עיר ושמה קקטוס בטקסס

בול ולענין

טורו האישי של

מנהל השירות הבולאי

ינון ביילין

הפעם נרים את המסך מעל אחד מצינורות השיווק של בולי ישראל: סוכני השירות הבולאי בחו"ל. בעבר הלא-רחוק ניתן היה למצוא סוכני בולים המשרתים מדינה אחת באופן בלעדי, לא כולם ישבו במרכז הערים הגדולות, באיזור שאחזקת משרד בו יכולה להיות מאוד יקרה. חלקם ניהלו את הסוכנות דווקא מאיזור כפרי, כאשר בית הדואר המקומי היה ערוץ הקשר עם הסוחרים באותה מדינה.

בדרך-כלל, סוכן כזה היה מזוהה מאוד עם מדינת ישראל. זכורים לטוב שמותיהם של מייקל בייל באנגליה, אנה בהרנדט בגרמניה, הנס ון-דר-בורג בהולנד, והאחים שפס בצרפת. אולם, לאחרונה חלו תמורות באופי הייצוג המסחרי של בולי ישראל בחו"ל. ישראל מיוצגת עתה על ידי סוכנים חדשים בצפון אמריקה, הולנד, גרמניה וצרפת.

המאפיין את שוק ההנפקות החדשות מתבטא בכך שהוא מנוהל במידה רבה יותר ע"י חברות המייצגות כמה וכמה מדינות, והן מנצלות יתרונות שהגודל המסחרי יכול להעניק להן בשוק המקומי. היבט נוסף המצביע על תמורות בענף הוא שילוב השירות ללקוח הפרטי אשר כנראה אינו מוכן לביקורים תכופים אצל סוחרו הבולים, ומעדיף לקבל משלוחים סדירים לביתו. בדרך כלל מקימים הסוכנים שירות כזה לאספנים, במקביל לשירות לסוחרים.

הפן המיסחרי הוא יומיומי ואפור, וכרוך בהרבה טירחה והתרוצצות. אולם לעבודה עם הסוכנים בחו"ל יש גם פן אנושי, שיכול להיות חם ולבבי.

לאחרונה התקיימו שלושה טקסים מרגשים לרגל סיום הכהונה ולהבעת הוקרה ותודת מדינת ישראל על שירותם המסור של ג'י בהרדנט, מר ון-דר-בורג והאחים שפס. הטקסים התקיימו אצל שגרירי ישראל בגרמניה, הולנד וצרפת, ולסוכנים הפרושים הוענקה תעודת-הרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת. כל השגרירים ואף אני הבענו את תודת המדינה על עשרות שנים של שירות, שהיה אמנם ביסודו מיסחרי, אך למעשה חיבב להרבה יותר מכך.

Today the popularity of the succulents has never been greater, whether it be in the desert or on a kitchen window-sill; in a greenhouse or gardens; as decorations in a public building, a house of worship or a city park.

Dwarf globular cacti are favorites because they adapt easily to conditions outside their habitat.

GENTSE FLORALIEN
FLORALIES GANTOISES

Monsieur Bert A. HANDT
233 Lawson Avenue
SPRINGFIELD

Ohio/ USA

The above 3 succulent stamps were also issued on a non-official block, Thanksgiving Day by the United Nations Relief and Work Agency. Sold in Belgium for 20 francs, profits intended for the Palestinian refugees.

דוגמה מתוך האוסף של דשה מצלר

כמאתיים שנה מרתקים הקקטוסים חובבים ואספנים ברחבי-תבל במיגוון וביופי מפתיעים. הם גדלים בכל תנאי הטבע, במידבריות וביערות-עד, בזנים הניראים כמו קיפודיים ועמודיתאורה רב-זרועיות.

משני סנטימטר עד 15 מ' גובה, מונה משפחת הקקטוסים אלפי מינים לצורותיהם. זו משפחה בוטנית צעירה יחסית, שהתפתחה ביבשת צפון ודרום אמריקה. אלה צמחים בשרניים הצוברים מים (מכאן הכינוי העברי "צברי") לשעת הצורך ומצוידים במערכת אידיי חסכונית. מאז

ינון ביילין

<p>בולי אשדוד אוספי בולים ציטכו בע"מ מכירות בולים מכל העולם ציטרון אברהם אשדוד, אזור י"א, רח' גלעד 21, טל. 08-553111</p>	<p>בולי אדי א.לופוביץ פתוח: א'-ה' 10-17 שישי 10-14 רח' אחד העם 38 תל-אביב טל. 03-5601068 (פינת רח' אלנבי 112)</p>
<p>מוטי ברש-בולי דיזינגוף בולים- ישראל וחו"ל- מכירה, קניה, הערכה מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים המבחר הגדול ביותר בארץ!! דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420, טל. 03-5251552, 03-5715228, פקס. 03-5715228</p>	<p>אמינות בולים, מדליות, מטבעות ושטרות קניה, מכירה והערכה בן-יהודה 55 ת"א, טל. 03-5220648, 03-223905</p>
<p>בולי גלעדי בולי ישראל (שנתונים) יבוא אלבומים בולי חו"ל חתומים בכמויות לפי נושאים וארצות, בולי חו"ל חדשים בעלי חיים, אמנות, יודיאקה וכו'. קונה בולי ישראל חתומים בכמויות רח' אלנבי 76 ת"א, קומה ב', טל. 03-663871</p>	<p>ב. - אל פילטליקה בע"מ ת.ד. 4349 ילדים! נא לדרוש את אריות הבולים שלנו. כמו כן אנו ממשיכים במבצע החלפת בולי ישראל בסדרות בולי חוף</p>
<p>נציג קטלוג BALE (באנגלית) ו- PHILEX (בגרמנית) סוכנות-משנה של הרשות הפלשתינאית PALESTINE AUTHORITY (GAZA-JERICHO) ה.ש. פילא (אורי שליט) ת.ד. 4933 ת"א 61040, טל. 03-5177466, 03-6957652</p>	<p>בולים מטבעות שטרות קניה מכירה הערכה לאספן החובב הורוביץ פתוח: 10-15. יום ה' סגור רח' אלנבי 52, תל-אביב טל. 03-5178251</p>
<p>בולי מוגרבי סוכנויות יבוא אביזרי בולאות ייצור אלבומי מעטפות, בולי ישראל ויודיאקה כל מה שתבקש מהעולם בבולים ומעטפות כולל מינויים. בולי אוטונומיה שעות הפתיחה: 10:00 - 13:30, 19:00 - 16:00, בימי שלישי אחה"צ- סגור רח' פינסקר 5, תל-אביב, טל. 03-5289012, פקס. 03-5251240</p>	<p>לידרמן מטבעות, בולים, עתיקות וספרים רח' בן-יהודה 18, תל-אביב 63802 טל. 03-299453, פקס. 03-5253368</p>
<p>בולי רומנו למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנות בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790</p>	<p>שניאור-בולים מבחר בולי ישראל וחו"ל, שירות חדשות לפי נושאים ומדינות, סוכנים לאלבומים ואביזרי בולאות. חיפה, יפו 40, טל. 04-512134, פקס. 04-246096</p>
<p>דן חפץ מיבצע היכרות 225 בולי אירופה המערבית רק 10 ש"ח FREE LISTS רשימות חינם Packets חבילות Collections אוספים Special offers מבצעים Telephone cards טלכרטיס ת.ד. 2547 פ"ת 49125, טל. 03-9243823</p>	<p>אליק רינק בולים ומטבעות רח' פינסקר 2, ת"א טל/פקס. 03-297192 ת.ד. 4124, מען. 03-5227922</p> <p>מועדון אילת לבולאות שרות חדשות מ-34 ארצות ונושאים מכל העולם שנתונים מ-1958 - 1994 — הכל במחירים נמוכים ת.ד. 542 אילת 88104, טל. 07-373215, פקס. 07-374217</p>

מימוש עזבונות – משימה להתאחדות

"מצא את ההבדלים!"

בגליונכם מס' 11, אוקטובר-נובמבר 94, פרסמה "הערת המערכת: מן הקל אל הכבד: מר טיבי יניב מתקשקש, שבתמונה הוא מגיש את גליון "שביל" למר אפרים קורן. מר יעקב שבתאי מופיע בתמונה משמאל, מר דורי טועה. מצא את ההבדלים!"

לאחר ששוחתי עם ידידי מר אפרים קורן, שעבר על התמונה הנייל, אני חוזר וקובע: מר טיבי יניב טועה ובגדול ועליו "למצוא את ההבדלים" בין מר משה רינת, מ"מ ראש עיריית חולון, שאליו הוא הגיש את גליון "שביל", לבין מר אפרים קורן, שכלל לא נכח באותו מעמד. אגב, מר רינת שמח לקבל את התמונה ומודה על פירסומה ב"שביל". לטיף דורי, רמת-גן.

בגליון 13 של "שביל" נפלה שגיאה מצערת בעמ' 27: באסתוניה אמנם הופיע בול ובו הטירה באי סארמאה, אך שמה "קורסגרה" ("אי-החסידות") ולא "קורסארה" ("אי-הרשע") כפי שנכתב. יעקב קפלון, ת"א

הזוכה בחידון 13 – קורא מנצרת

הזוכה בפרס לפתרון חידון-הקולנוע בגליון "שביל" מס' 13 הוא קוראנו חכים נזיה, שיכון – פועלים 30-ב', נצרת 16,000, שהשיב את כל התשובות הנכונות לגבי כל המופיעים בבולים, שהשתתפו בסרטים: הזמר הרוסי פיודור שליאפין, הזמרת המצרית אום כולתום, הזמר האמריקני פול רובסון, המדינאי-השחקן ההודי ד"ר מ.ג. רמצינדרן, השחקן האמריקני פיטר לופורד, הנסיכה גרייס קלי, הכדורגלן הברזילאי פלה.

הנני להענות לפנייתו של מנהל השירות הבולאי להערות ודעות בקשר "עם שובל או בלעדיו":

האם אנחנו המדינה היחידה שאספניה אמורים לאסוף בולים עם שובלים, ובכל מקרה ללא שובל הבול שווה פחות?

לדעתי, זו מטלה מיותרת ולבטח מונעת אספנים בעולם (מחלקם) מלהתאמץ ולאסוף את ישראל. מאז שצללה בורסת הבולים הישראליים, בשנות החמישים, היא בעצם מדשדשת במקום ובכל מקרה אינה אטרקטיבית לכלל האספנים. בכל מקרה, המנוי עם השרות הבולאי לבטח שם לבו לעובדה, שהשקעתו נושאת הפסדים ברוב המקרים. טוב היה אילו מצאו הרשויות את שביל-הזהב של הנפקה מצודדת מבחינת הנושאים והמינון. יש למצוא נושאים המעניינים חוגים רחבים של אספנים תימאטיים ואוהבי ישראל. הכל בהנחה ששוק בינלאומי יביא בהכרח להעלאת מחיר הבול או לפחות לשמירת ערכו שכן השוק הישראלי בלבד אינו גדול דיו. רוני קניגסברג, ת.ד. 3142 קרית-מוצקין

להפתעתי, נתקבלה אצלי בימים אלה גלויה, מסוריה! שלח אותה בחור מאירופה ששוהה כרגע אצלנו במשק, לאחר שהגיע דרך טורקיה, סוריה וירדן. לדבריו, שילשל את הגלויה לתיבה בדמשק. שבוע ימים היתה בדרך. יתכן, שהציון "פלשתין" הניע את הדואר הסורי להעביר את הגלויה לתעודתה. ישראל לוסטיג, קבי גבע 18915

קראתי בעניין, ב"על הפרק" של "שביל" 13, על אוספים שהולכים לאיבוד, בגלל שלאדם שאוסף אותם, אין יורשים שמתעניינים בנושא. הזדמן לי בזמן האחרון לפגוש כמה "משוגעים לעניין", בגיל מתקדם, שהיו מאוד מודאגים למה שיקרה לאוסף שלהם, אם יום אחד ילכו לעולמם. מאידך, נכון שמגיל-פנסיה במיוחד, זה העיסוק החשוב ביותר של האדם בעל התחביב ואין אפשרות לקחת את זה ממנו. שמעתי מכמה מהם וזו גם דעתי, הצעה פשוטה שאני מניח שרבים היו מקבלים אותה בשמחה. התאחדות הבולאים תקים גוף מבוקר, שעמו יחתמו האספנים על הסכם ירושה:

בעל האוסף ימשיך לעבוד על האוסף שלו, עד ליומו האחרון, אם ירצה בכך. אחרי מותו, האוסף יעבור בהתאם להסכם לאגף המיוחד שיטפל בו. רק בהתאחדות יש אנשים מתאימים, שידעו מה ערכו של האוסף ומה יהיה אפשר לעשות בו.

הגוף ידאג למכירת האוסף, בשלמותו או מפורק. 70% מהסכום שיתקבל, יועברו ליורש (או יורשים), כפי שצויין על ידי בעל האוסף בהסכם ו-30% מערכו ישארו להב"י ככסוי הוצאות והשתתפות בפעילות.

קיימת גם אפשרות לקבוע את ערך האוסף נטו, אחרי כסוי ההוצאות ואז יועברו 80% לאוסף ו-20% כתרומה להתאחדות.

אני משוכנע שבצורה זו, כולם יכולים להרוויח. בעל התחביב יחדל מלהיות מודאג מגורל האוסף שלו, היורשים ירוויחו וגם להב"י תהיה הכנסה. יוסף בריכובא, ת.ד. 16

יקנעם עלית 20692

בולי כחול לבן
Blue White Stamps
SEGALL
Selling • Buying • Changing
Auctions • Stamps • Coins •
Paper money • Albums

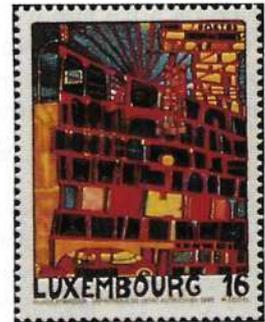
6, King George St.
(Down from Allenby)
P.O.Box 23257
Tel-Aviv 61231

שעות העבודה
א-ה 9-19
יום ו' והגנים 9-15
טל. 5281023

רח' המלך ג'ורג' 6
(ירידה מאלנבי)
תיד 23257
תל-אביב 61231

سوريا - دمشق، الجامع الأموي
Syria - Damascus, The Omayyad Mosque.1995. 2. 5.
Guehings ham
Damasus
Mr. I. T. Lushiq
Ku. Geva, 18915
PALESTINE

הגלויה שהגיעה מסוריה לקב' גבע

אומות מאוחדות

הפיסגה הסוציאלית בקופנהגן ציורי הונדרטווסר (3, למרכז ולסניפים האירופיים). מעטפות מבוליות לסניף הווינאי (2). הדפסה 7 של הבול מן המנין בערך 2 סנט (1). חיות מאוימות (3) גליוניות בנות 16 בולים כ"א, למרכז ולסניפים).

אוסטריה

חלקי-לבוש פולקלוריים (3).

אוסטרליה

יצירות ציירים אוסטרליים (4). "יום-האהבה" (3 בפס). האונייה "אנדזור" (2 בזוג). אזרבייג'ן עופות מוגנים (4). אוניות (3, בפסים של 5).

איטליה

אליפות-ההחלקה על קרח (1). סולדריות עם נפגעי-שטפונות (1). 50 שנה למות אקילה בלטרמה (1) גלויות מודפסות להקמת רשות-הדואר (2). צפורים (4). יובל האו"ם (1). "חמשת ימי מילנו" (1). אירועי המלמה העולמית ה-2 (6). 100 שנות קולנוע, פליני ורודולפו וולנטינו (4). 900 שנים לחנוכת הביזיליקה של פונטידה (1).

אייטוטקי

פרחים טרופיים (2).

איי-פארוי

צרצרים (4).

איי-פוקלנד

שיחים פורחים (6).

איי-שלמה

משלחת לאפירוז (5).

אי-כריסמס

שנת החזיר (2 + גל"ז).

אינדונזיה

יובל ארגון התעופה הבי"ל (1). אמנות ותרבות – מחולות-עם (5). 20 שנה לארגון התיירות העולמי (3).

אירלנד

ברכות (1), גם בקונטרס של (8). תחבורה (4). "אירופה" (2). גביע העולם ברגבי (2). רכבות (4 + גל"ז).

אנטארטיקה בריטית

100 שנה להפלגת הקברניט לרסן (4). 150 שנה למיסיון הדרום-אמריקני (4).

אנטארטיקה צרפתית

ג. לסקן (1). ימאים (1).

אנטילים הולנדים

קרנבל (3). יובל "מכון ווריאט" (2). כלבים (4).

אסטוניה

שנת-המשפחה (1).

ארה"ב

דבקית מלאך, ליום-האהבה (1).

אשנשן

פרחים (4).

אתיופיה

יובל ארגון-התעופה (3).

בהאמה

עשרים שנה לקולגי (2).

בוליוויה

כנס-הצופים (3 בגל"ז). 100 שנה להנפקת 1894

(1). הקרב בבוקירון (1).

בליז

חרקים, מן המנין (12).

ברוניי

נגד סמים (3, בפס).

ברזיל

לכבוד הנשיא איתמר פרנקו (1). אירועים היסטוריים (2). 100 למות לואי פסטר (1). יובל ארגון המזון והחקלאות של האו"ם (1). אישים (3). מבצעים צבאיים היסטוריים (2). איגרת-אוויר מאויירת בינ"ל (1).

בריטניה

ברכות (10 בקונטרס + 20 תוויות).

"הקרן הלאומית" בת 100 (5 קונטרס).

ברמודה

25 שנים למטבע העשרוני (4).

גאיאנה

קריקט (3 + גל"ז). ספורטאים (9 + 2 גל"ז).

קטרים (4 + 2 גל"ז).

גיברלטר

הרחבת האיחוד האירופי (4).

גינאה משונית

אישים: ז'אן רנואר, פרדיננד דה לספס, סנט-אכזיפרי, וולטר גרופיוס (4).

גמביה

חיות קדם-היסטוריות (4 גל"ז).

ג'רזי

ברכות (3, בצמודות). מן המנין, 4 ליש"ט (1).

גרמניה

1000 שנה למחוז מקלנבורג (1). 250 שנה לאוניברסיטה הטכנית בבראונשווייג (1). 150 שנה להולדת רנטגן ו-100 שנה לגילוי הקרניים הנקראות על שמו (1). 750 שנה לעיר רגנסבורג (1). 300 שנה להולדת יוהן קונרד שלאון (1). 50 למות דיטריך בונהפר (1). חופש-הביטוי (1).

דומיניקה

מרילין מונרו (3 גל"ז). בדרנים מקומיים (5).

דרום-אפריקה

נופים (2). 75 שנה לחיל-האוויר (1).

דרום-קוריאה

שחף (1). 600 שנה לייסוד סיאול (1). נרקיס (1). כד (1). אמצעי-תחבורה (2). פרחי-בר (4). מפעלות-הדואר (2). אבטיח ועכברים (2). הגנת-הטבע (2 + גל"ז). פיטריות (4 + גל"ז).

הולנד

100 שנות קולנוע (4). פסטיבל מאהלר (1). 100 שנה ללשכת רואי-החשבון ולארגון-הקבלנים (2). "תחבורה וקשישים" (3 + גל"ז).

הונג קונג

שנת-החזיר (4 + גל"ז).

וואנאטו

דגים (4 + גל"ז). יובל ארגון-התעופה (4).

טאיוון

כתיבה תמה סינית (4 בפס). פקעות-פרחים (3). ביטוח לאומי (1).

טורקיה

פיטריות (4). אילנות מוגנים (2). אוצרות-אמנות מהמאה ה-6 לפנה"ס (4). 100 שנות קולנוע (1).

יפאן

תולדות בולי-יפאן, מנה בי (4). "מורשת האנושות" (4). 100 שנות ידידות עם ברזיל (1). סנאית (1). 1300 שנה לפגיוורה-קיאו (1). הוראת-אנטומיה מודרנית (1). נופי אושיווקמרו וגנקאי (2). תולדות בולי-יפאן, מנה שלישית (2). נכסי-תרבות (2).

לוקסמבורג

בירת-התרבות האירופית, ציורי הונדרטווסר (3). הלוגו של "בירת-התרבות" (1). נוף כללי של "לוקסמבורג-העיר" (4, בפס). דיוקן הדוכס, מן המנין (3). גליה לציון 125 שנים לשימוש בגלויות-דואר בדוכסות (1).

מאלאוי

חג-המולד (4).

מדגסקר

קתדרלות בעולם – אנטוורפן, קלן, אנצירב, מוסקבה, פאריז, טולדו, ווינה, לונדון (7 + גל"ז). חפצי-אמנות מלגשית (7 + גל"ז).

מסדר אבירי מלטה

סמלי-אצולה (4) בצימדה. מדים ומלבושים (4) בצימדה.

מצרים

אליפות-אפריקה בהוקי (1). 100 לועד האולימפי (1). שנת-המשפחה ו-75 שנה לצלב ולסר האדום (2). 50 שנה לעתון "אחבר אל-יום" (1). מלכי השושלת ה-18 (3). המהנדס חסן אחמד פאתי והסופר מחמוד טיימור (2). חנוכת תעלת-סואץ (2). 40 שנה לאכסניות-הנוער (1). עשור איגוד ה"ספידבול" העולמי (1). 30 שנה לבנק האפריקני לפיתוח.

נאורו

מישחקי הקומונולת ה-15 (1). יובל ארגון-התעופה (4 + גליז). יובל האו"ם (4) בצימדה + גליז).

נורפוק

מכוניות עתיקות (4).

ניגריה

סרטנים (4). 40 שנה לבנק האפריקני לפיתוח (2).

ניו-זילנד

נופים עירוניים ליליים (6).

ניקארוגואה

חתולים (16 בגליז).

נמיביה

קטרים (4).

סודאן

כדורגל (6 + 2 גליז).

סוואזילנד

יובל ארגון התעופה (4).

סורינם

100 שנות כדור-עץ (1). צמחי-רפואה (4).

ס"ט פייר ומיקלון

ספורט (1). צמחים (1). חביות (2).

סיארה-ליאונה

60 שנה ל"דונלד דאק" (10 + 2 גליז).

סלובניה

מוסיקאים מפורסמים ו-200 שנה לפליהרמוניה (2).

סלובקיה

הגנת-הטבע (3). נוף ניטרה (1). 150 למרכז החקלאי (1). התיאטרון הלאומי (1). אליפות-ההוקי (1).

סנט-הלנה

פרחים (5). שרותי הצלה וחילוץ (4).

סנט-לושיה

פרחים (4).

סן-מרינו

ספורט (4). שנת הגנת-הטבע באירופה (5, בפס).

ספרד

קולנוע ספרדי (2). פיטריות (2).

פולין

25 שנה למות נגן-הגיאז ק. קומדה (1). דגיני (6).

פורטוגל

"אירופה" - הגנת-הטבע (3). אוטומטיים "תנ"גולת" (3). 100 שנה לחשמליות ולמכוניות בפורטוגל (2).

פיג'י

150 שנה למיסיון הקתולי (6).

פיליפינים

50 למלחמת-הגרילה האנטי-יפאנית (4, בצימדה).

פינלנד

אירופה (1). חיות מאוימות והגנת הטבע - הנפקה משותפת עם רוסיה - (4 בצימדה). ציורי האמן אלברט אדלפלט (2, בוג). מרגניות, ללא עריץ (1), בקונטרס של שמונה דיבקות).

צ'כיה

אמנות (3), בצמדות בנות (4). 20 לארגון-התיירות העולמי (1).

צרפת

יובל ועדות-היוזמה (1). 100 שנה לביה"ס הגבוה לחשמלאות (1). 200 שנה לביה"ס ללשונות מזרחיות; 100 שנה להולדת ז'אן ז'ינו. יום-הבול (2) + תווית בקונטרס של (7). ארון אוצרות-הקודש של "סט-תורן אורה" (1). ציורי-עופות של אודיבון (4).

קיריבטי

רקיע לילי, מנה ב' (4).

קניה

שנת-המשפחה (4). יובל רוטרי במומבסה (4). צער-בעלי-חיים (5).

קפריסין

הקונגרס ה-4 ללמודי-קפריסין (2 + גליז).

רומניה

עיטורים צבאיים (4 בגליז). 100 שנה למות ג. טטרסקו (1). כנסית-הבתולה בקליבלנד (1). 20 שנה לארגון-התיירות הבינלאומי (1). בעלי-חיים צעירים (6). "הארגון הצלחת-ילדים" (1).

רוסיה

50 שנה לסיפור טובה לרוסיה (1). 300 שנה לצי הרוסי (3 + גליז).

שווייץ

חיות מאוימות (4). 100 שנה לאיגוד ההיאבקות (1). 100 שנה לאיגוד תחנות-הכח (1). 100 שנה לסוכנות הידיעות השווייצרית (1). 50 שנה לאו"ם (1).

שרי-לנקה

חיות-בר (4 + גליז). יובל ארגון התעופה (1). חג-המולד (2 + גליז). יובל האגודה לקידום המדע (1). 100 שנה לאגודת בוגרי ריצימונד קולג' (1). 75 שנה לחוג מגדלי הסחלבים (4 + גליז).

SHOVEL

Bi-monthly Organ of the Israel Philatelic Federation

Editor: Shlomo Shamgar

Editorial Office: 2, Pinsker St.,

Tel-Aviv, 61045, Israel

P.O. Box: 4523, Tel-Aviv

Phone and Fax: (972-3) 295547

Price: 9 NIS, Yearly Subscription:

45 NIS

NUMBER 14

APRIL 1995

HIGHLIGHTS

NEW ISSUES: Next June's Themes in Israel - Kites and Kayaks, Birds and Ships and Nursery-Rhymes.

RESEARCH:Uncatalogued

Varieties Abound on "Tzahal"

Postmarks, by Dr. Hedy Feibel.

Missing Phosphor on New Israeli Stamp.

TOPICS: Cactii and Succulents.

ATTITUDES: Women vs. Philately.

HISTORY: Hermann Bahr, Herzl's

Antisemitic Admirer.

JUDAICA: From Harrison Ford to

the Chief Rabbi of Bratislava.

FORERUNNERS: Telephone

stamps and Tickets Preceded

Telecards.

אולטראצ'יב לאוס את הדגים

כרטיסי Audio

Sound Blaster 2.0

כרטיס קול משתלב PC, המאפשר הפעלת לומדות ומשחקים המיועדים להפעלה בתמיכת Sound blaster. מעשיר את הלומדות והמשחקים בעולם עשיר של צלילים ומגביר את עוצמת החוויה.

Sound Blaster Pro

כרטיס קול סטריאופוני משתלב PC. הכרטיס מיועד למקצוענים ומאפשר השמעת מוזיקה איכותית בנוסף לאפשרויות עריכה ברמה גבוהה.

Sound Blaster 16

כרטיס קול סטריאופוני משתלב PC. הכרטיס מיועד למוזיקאים ואנשי קול מקצועיים ומאפשר יישומי מולטי מדיה מיוחדים.

Sound system Gold 16

כרטיס לעריכה והשמעת מוזיקה סטריאופונית ברמה ואיכות גבוהים. תומך במשחקים ולומדות המתוכננים לכרטיסי קול, להגברת החוויה החינוכית.

Audio Blaster Plus

כרטיס קול סטריאופוני המשתלב במחשב PC ותומך בלומדות ובמשחקים המיועדים לכרטיס קול.

כרטיסי Video וטלוויזיה

VB-FS 200

כרטיס וידאו המאפשר הצגת תמונות וידאו על גבי מוניטור המחשב. כמו כן מאפשר הכרטיס ביצוע אפקטים מיוחדים תוך כדי לכידת תמונות בודדות מהסרט.

Video Blaster (SE)

כרטיס וידאו המאפשר הצגת תמונות וידאו על גבי מוניטור המחשב. הכרטיס מיועד למקצוענים ומאפשר ביצוע אפקטים מיוחדים ברמה גבוהה ביותר תוך כדי לכידת תמונות בודדות מהסרט.

Video Gold Sys

כרטיס וידאו המאפשר עריכת סרט מלא.

Movie Blaster Pro

כרטיס וידאו המאפשר הצגת וידאו או טלוויזיה על גבי מוניטור המחשב בגודל משתנה. הכרטיס מאפשר עיבוד תמונות ברזולוציה גבוהה, שילובי טקסט, אנימציה ועוד.

תוכנות ★ מחשבים ★ ציוד הקפי
מפיץ מורשה למחשבי מקינטוש

רח' הירקון 8 בני-ברק 51261, טלפון: 03-6197002, פקס: 03-6197003

M u l t i

BLASTER FS200

מקבוצת מטרופולין בע"מ